РІК ЗАЛОЖЕНИЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., четвер 17-го серпня 1916. Ч. 99. VOL. XXIV. JERSEY CITY, N. J., Thursday, August 17, 1916. No. 99.

БОТМЕР ЗДЕРЖУЄ ДАЛЬШИЙ НАСТУП МОСКАЛІВ.

Союзні війска заняли сильні становища здовж Золотої Липи.

АВСТРІЙСЬКІ ГАРМАТИ ОСТРІЛЮЮТЬ ҐОРИЦІЮ І МОСТИ НАД РІКОЮ ІЗОНЦО.

ІТАЛІЙСЬКИЙ ДРЕДНОТ „ЛЕОНАРДО ДА ВІНЧІ" ВИЛЕТІВ У ВОЗДУХ.

ВЕЛИКІ ВТРАТИ МОСКАЛІВ НА ВОЛИНИ.

БЕРЛІН, 14. серпня. — **На півночи російські війска перевели знова цілий ряд масових нападів, але без успіху. Помимо великих жертв в людях російським війскам не удало ся осягнути найменьшого успіху, противно, потерпівши тяжкі втрати, були приневолені в деяких місцях уступити назад.**

В Галичині війска Бем-Ермолього здержують дальший наступ Москалів на полудневий захід від Бродів.

Війска Ботмера уступили дальше на захід в напрямі Золотої Липи. Помимо відвороту неприятель потерпів великі втрати.

На захід від Станиславова союзні війска відбили напад двох російських дивізій, завдаючи їм дуже тяжкі втрати.

Урядовий звіт німецького ґенерального штабу звучить:

„**Армія Гінденбурґа:** В околиці Скробової (на північ від Баранович) і над Огіцським каналом неприятель перевів кілька масових нападів. Всі напади зістали відбиті з великими втратами для неприятеля.

„В околиці Заріча (на Волини) відділи неприятеля, які зближили ся до наших становищ, були приневолені до відвороту під сильним огнем наших гармат і машинових крісів.

„На полудневий захід від Бродів, над горішним Серетом і його допливами, Лугом і Граберкою, прийшло до завзятої битви, в якій неприятель потерпів тяжкі втрати.

„**Армія арх. Карла:** В околиці Зборова і Конюх російські війска перевели масовий напад на наші нові становища. Наші війска перевели протинапад і змусили неприятеля до відвороту.

„На захід від Монастириск неприятель потерпів тяжкі втрати. Наші війска уступили в напрямі Золотої Липи, займаючи нові, наперед приготовані становища.

„На захід від Станиславова дві російські дивізії перевели напад на наші становища. Боротьба, яка тривала через цілий день і ніч без перестанку, скінчила ся для нас з добрим успіхом. Помимо нових скріплень неприятеля не був всилі посунути ся дальше наперед".

МОСКАЛІ ЗАНЯЛИ ЗБОРІВ.

ПЕТРОГРАД, 14. серпня. — Урядовий рапорт російського ґенерального штабу звучить:

„На Волини, на полудне від місточка Стобихви, німецькі війска перевели сильний напад на наші становища на західнім березі Стохода. Однак небавом опісля наші війска перевели протинапад і змусили неприятеля уступити назад на свої давні становища.

„Над горішною Стрипою наступ наших війск триває з добрим успіхом дальше. Неприятель уступає дальше на захід. **Наші війска заняли місто Зборів.** Неприятель, занявши нові сильно укріплені становища, ставить щораз сильнійший опір.

„Наші війска, які перейшли Коропець, посувають ся дальше в напрямі Золотої Липи. Коло Завалова наші війска зближили ся вже до ріки.

„В Карпатах, в околиці Яремча і Кірлібаби, прийшло лише **до місцевих боїв**".

Нічний російський рапорт доносить:

„В околиці горішного Серета наші війска перейшли доплив Серета, річку Луг і заняли цілий ряд неприятельських окопів.

„Над Золотою Липою наші війска дійшли до ріки і в кількох місцях переправили ся на другий берег ріки. По завзятій боротьбі наші війска заняли Товстобаби, які були сильно укріплені і відки неприятель сильним огнем машинових крісів задав нам значні втрати.

„Підчас здобутя Зборова визначили ся найбільше відділи бельґійських наколесників, які перевели наступ в супроводі моторових гармат.

„Окопи, які наші війска заняли були на захід від Монастириск, вказують, що боєві лінії неприятеля є незвичайно сильно укріплені. Вони складають ся часто з пятьох рівнобіжно йдучих окопів, получених зі собою ріжними ровами. Будова окопів вказує, що неприятель уживає велику скільність автоматичних крісів".

ПОБОЄВИЩЕ ЗАСТЕЛЕНЕ РОСІЙСЬКИМИ ТРУПАМИ.

ВІДЕНЬ, 14. серпня. — З головної австрійської кватири доносять:

„На цілій боевій лінії, почавши від Дністра аж до околиці на полудневий захід від Залозець, відбуваєть ся рукопашна боротьба.

„Армія Бем-Ермолього відбила масовий напад Москалів на полудне від Підкаміня. Побоєвище перед нашими становищами вкрите густо російськими трупами.

„На боевім фронті Зборів-Конюхи наші війска відбили напади Москалів, спричинюючи їм великі втрати. Поверх 300 Москалів взято притім в полон".

ВІЙСКА БОТМЕРА ЗДЕРЖАЛИ ДАЛЬШИЙ НАСТУП МОСКАЛІВ.

БЕРЛІН, 15. серпня. — **Наступ російських війск у східній Галичині стаєть ся щораз слабший. Війска ген. Ботмера, які були приневолені уступити назад, заняли сильні становища на новій боєвій лінії і відбивають всі дальші напади російських війск з добрим успіхом.**

Війска Гінденбурґа станули на Волини зелізним валом і Москалі, помимо великих зусиль і жертв, не є в стані пійти дальше наперед.

Звіт німецького ґенерального штабу звучить:

„Армія Гінденбурґа: На Волини на захід від Луцка і в Галичині на полудне від Бродів наші союзні війска відбили всі напади Москалів з дуже тяжкими втратами для неприятеля.

„Армія арх. Карла: На лінії Зборів-Конюхи, по обох сторонах дороги, яка веде з Бережан і Потутор до Козови, і на захід від Монастириск, війска Ботмера відбили всі напади Москалів. Неприятель потерпів в тих битвах велике поражене."

АВСТРІЙЦІ ПОЛОНИЛИ НА БУКОВИНІ 600 МОСКАЛІВ.

ВІДЕНЬ, 15. серпня. — Австрійський ґенеральний штаб оголосив отсі вісти:

„На полудне від Зборова, на полудневий захід від Козової, на захід від Монастириск (коло Горожанки) і на полудне від Єзуполя союзні війска, відбиваючі напади Москалів, спричинили їм дуже тяжкі втрати.

„На полудне від Татарова наші війска, уступаючи перед перемагаючою силою Москалів, цофнули ся дальше в глиб Карпат.

„На захід від Молдави (на Буковині) наші війска здобули знова важні становища, беручи в полон 600 Москалів".

МОСКАЛІ ЗАНЯЛИ В КАРПАТАХ СЕЛО ЯБЛОНИЦЮ.

ПЕТРОГРАД, 15. серпня. — Російський ґенеральний штаб доносить:

„Вечером дня 14. серпня появив ся над містом Несвіжом (на Литві) німецький літак. Наш штабовий капітан Крутин, який вже в суботу зістрілив один ворожий літак, всів сейчас до свого літака, який є зоружений машиновим крісом. Підчас двобою у воздусі удало ся йому в околиці міста Несвіжа ушкодити противника і змусив його злетіти на землю. Обох летунів, які находили ся у ворожім літакови, полонено.

„В понеділок два наші поручники, Дітеріх і Прокопієв, перевели відважний напад в надводних літаках на одну німецьку пристань в Курляндії. Хоч неприятель почав сильно острілювати наших летунів і сейчас 7 німецьких літаків стануло до боротьби, наші літакі з успіхом перевели бомбардоване місцевости і через годину видержали воздушну боротьбу з противником. Наші літаки, помимо кількаразового поціленя від куль, були неушкоджені. Зате один німецький літак упав до землі, стративши рівновагу, а два з причини ушкодженя мусіли злетіти на долину. Наші літаки повернули щасливо домів.

„Наступ наших війск над горішною Стрипою триває дальше. Над Золотою Липою і Бистрицею (солотвинською) наші війска в кількох місцях перейшли на західний беріг".

Вечірний звіт російського ґенерального штабу звучить:

„Наші війска продовжують переправу через Золоту Липу. Під сильним огнем гармат неприятеля будова мостів через ріку і переправа війск є значно утруднені. На тім боевім фронті полонили ми 7 офіцирів і 413 жовнірів.

„В Карпатах над горішним Прутом неприятель був приневолений опорожнити Яблоницю, почім наші війска заняли сю місцевість і Ворохту. Число полонених виносить 32 офіцирів і 1.006 жовнірів".

НІМЕЦЬКИЙ ЦІСАР УДАЄТЬ СЯ НА СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

БЕРЛІН, 15. серпня. — Німецький цісар, який відбув перегляд своїх війск у Франції і звидів боєвий терен в Пікардії, відїхав з головним шефом ґенерального штабу на схід.

Німецький цісар мав дати приказ Гінденбурґови, щоби за всяку ціну старав ся недопустити Москалів до Ковля.

ҐЕНЕРАЛ КЛЮК МАЄ ОБНЯТИ КОМАНДУ НАД ОДНОЮ З НІМЕЦЬКИХ АРМІЙ НА СХОДІ.

НЮ ЙОРК, 15. серпня. — Один американський лікар, який служив через довший час в німецькій армії і перед кількома днями повернув назад до Америки, оповідає, що ґен. Клюк зовсім прийшов до здоровля і зголосив ся знова до чинної служби при війску.

У війскових кругах ходила чутка, що ґен. Клюк буде небавом іменований комендантом одної з німецьких армій на сході.

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ:

АВСТРІЙЦІ БОМБАРДУЮТЬ ҐОРИЦІЮ І МОСТИ НАД РІКОЮ ІЗОНЦО.

ВІДЕНЬ, 15. серпня. — **Італійці роблять великі зусиля, щоби переломити боєву лінію Австрійців на схід і полудневий схід від Ґориції. Помимо великих жертв напади Італійців остають без успіху.**

Таксамо є безуспішні напади Італійців коло Пляви і Тольміно, на північ від Ґориції.

Австрійські гармати бомбардують без перестанку Ґорицію і мости над рікою Ізонцо.

Австрійська головна кватира доносить:

„Вчера наші війска відбили всі напади Італійців, завдаючи їм тяжкі втрати. **Наша артилерія, яка заняла становища, котрі панують над цілою долиною Ізонцо, острілює Ґорицію і мости, побудовані для переходу для війск.**

„На північ від Ґориції в околиці Пляви і Тольміно напади неприятеля відбито".

ІТАЛІЙЦІ ДОНОСЯТЬ ПРО ПОЛОНЕНЄ 1.600 АВСТРІЙЦІВ.

РИМ, 15. серпня. — Італійський ґенеральний штаб доносить:

„На височині Карсо наш 11. корпус відбив на полудневий схід від Ґориції протинапади Австрійців. Наші війска заняли опісля кілька австрійських окопів, беручи в полон 1.419 Австрійців, між тими 31 офіцирів.

„В гористій околиці на схід від Ґориції наші війска по довгій і завзятій боротьбі здобули передні окопи Австрійців і полонили 5 офіцирів і 220 жовнірів.

ХОДИТЬ ЧУТКА, ЩО НІМЕЧЧИНА МАЄ НАМІР ВИПОВІСТИ ІТАЛІЇ ВІЙНУ.

БЕРНО (Швайцарія), 15. серпня. — Кореспондент з Берліна доносить, що Німеччина має намір на случай, коли би Трієст був поважно загрожений Італійцями, виповісти Італії війну і дати проти неї оружну поміч австрійсько-угорській армії.

ІТАЛІЙСЬКИЙ ДРЕДНОТ „ЛЕОНАРДО ДА ВІНЧІ" ВИЛЕТІВ У ВОЗДУХ.

ПАРИЖ, 15. серпня. — **На італійськім дредноті „Леонардо да Вінчі", який стояв на якорі в пристани Таранто, вибухнув огонь. З тої причини наступила експльозія і корабель вилетів у воздух, а відтак потонув враз з 300 людьми залоги.**

Телеграма з Турину доносить, що огонь повстав в кухні і почав скоро розширювати ся. Командант корабля дав приказ залозі, щоби до маґазинів напустити води. Однак тимчасом наступила експльозія маґазинів. Корабель з цілою силою кинуло на бік, придавляючи велику часть залоги.

Корабель „Леонардо да Вінчі" був збудований в 1911 р. і числив 22.000 тон. Ціла залога виносила 957 людий. Корабель був на 575 стіп довгий і 92 стіп широкий. Зоружене складало ся з 13 12-цалевих і 18 4.7-цалевих гармат.

ВІЙНА У ФРАНЦІЇ:

ВЕЛИКА ОФЕНЗИВА СОЮЗНИКІВ У ФРАНЦІЇ МАЄ ТЕПЕР ХАРАКТЕР ЧИСТО ЛЬОКАЛЬНИХ БОЇВ.

БЕРЛІН, 15. серпня. — **Союзні війска у Франції крім величезних страт в людях і у воєнних матеріялах не віднесли жадних важнійших успіхів. Шість тижнів минає від хвилі, коли союзники розпочали наступ в Пікардії. Німецькі війска, хоч меньші щодо числа, не лише здержали цілий наступ, але поволи відзискують терен, за який союзники так дорого заплатили.**

Останні телеґрами з поля битви виказують, що здобутки, які союзники осягають при масових нападах в часі кількадневної битви, пропадають підчас одного нападу німецьких війск.

Головний німецький штаб доносить:

„Англійці перевели вчера на північ від ріки Сом знова наступ між Овілер а Базентен-ле Пті, який тривав до пізної ночи. Таксамо коло Тієпваль і Позієр. Всі напади відбито з тяжкими втратами для неприятеля. Ціле побоєвище перед нашими становищами вкрите убитими і раненими.

„Французькі війска перевели два нові напади коло Позієр і Морепа, але без успіху.

„На прочій боевій лінії відбуваєть ся лише перестрілка артилерії".

АНҐЛІЙЦІ ДОНОСЯТЬ ПРО 11 ПОЛОНЕНИХ.

ЛОНДОН, 15. серпня. — На боевій лінії в останних днях не зайшли жадні важнійші зміни. Лише сильна перестрілка артилерії відбуваєть ся без перестанку дальше.

Анґлійський ґенеральний штаб доносить:

„Підчас битви, яка тривала через два дні, наші війска відзискали коло Позієр майже цілий рів, який неприятельські війска заняли були в часі нападу в неділю. Останної ночи наша патруля повернула з 11 полоненими Німцями".

НЕЗНАЧНІ УСПІХИ ФРАНЦУЗІВ КОЛО ВЕРДЕНУ.

ПАРИЖ, 15. серпня. — Французький ґенеральний штаб доносить:

„Над рікою Сомою не прийшло в останних днях до жадної важнійшої битви піхоти.

„Вчера вечером наші війска перевели напад при помочи ручних гранатів коло Флері (на північний схід від Вердену). Тут удало ся нашим війскам на просторі 300 метрів посунути ся о 100 метрів дальше наперед".

ДО НАШИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ І ПРИХИЛЬНИКІВ.

Адміністрація часописи „Свободи" повідомляє отсим своїх Вп. Передплатників, що задля незвичайної підвишки цін газетного паперу і других друкарських матеріялів, з днем 8-го серпня б. р. передплата сеї часописи зістала підвисшена і тепер виносить:

В Злучених Державах на рік	$2.50
" " " на 6 місяців	1.25
" " " на 4 місяці	1.00
В Джерзи Сіти і за границею на рік	3.25
" " " " " на ½ р.	1.75
" " " " " кварт.	1.00

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States:	В Злучених Державах:
$2.50 per year	на рік $2.50
$1.25 per 6 months	на пів року $1.25
$1.00 per 4 months	на 4 місяці $1.00
In Jersey City and to foreign countries:	В місті Jersey City і за границю:
$3.25 per year	на рік $3.25
$1.75 per 6 months	на пів року $1.75
$1.00 per 3 months	на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всї моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

За всі оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає. — Рукописий не звертає ся.

З біжучої хвилї.

Останне число української часописи „L'Ukraine" приносить цілу вязанку сумних вістий про відносини серед українських збіґів і інтернованих в Росії. Українську молодіж приневолюють силою учити ся в російських школах, сотки Українців перетягають насильно на цареславє, тисячі Українців погибають в ґуберніях глибокої Азії... Куди поступити, — насильствам нема кінця...

Сего не бачать царські аґенти і доказують, що в Росії буде рай...

З достовірного жерела довідуємо ся, що російський православний архиепископ Євдоким Мещерський учить ся пильно української мови і студіює українську літературу.

Чудні діла Твої, Господи! Начальник царської експозитури в Америці заявляє офіціяльно, що „нет українскаво язика", а приватно вчить ся зненавидженої собою мови... хахлов і свинопасов! Видно, що без української мови цареславна місія в Америці не поведеть ся.

Вінніпеґська часопись „Канадийский Фармер" (ч. 31, з 11. серпня с. р.) друкує на редакційній стороні поклик „До Українців", у якім між иншим говорить ся таке:

Українці є такими добрими горожанами сего краю, як і кожди другі народности. Треба лише Українцям вписувати ся до війска, бо сим найлїпше докажуть свою льояльність до Великої Британії.

Рекрутаційний офіс зістав отворений в Руській Книгарни, де в кождім часі найдете рекрутаційного підофіцира, який говорить по українськи. Він подасть кождому, що бажає вступити до війска, усї потрібні інформації.

Кождий вступивший до війска дістає $1.10 денно, усе шмате і харч та $20.00 для жінки, вдови, або всякого того, якому вступивший до війска давав удержанє.

Покажіть свій патріотизм, своє мужество і впишіть ся до війска.

Властителем Руської Книгарни у Вінніпеґу є „брат"-Чех, Доячек. Він видає також запитовану висше часопись „Канадийский Фармер". Сей „український патріот" робить — як видно — бізнес не тілько на книжках і ґазетах, але також на українських рекрутах до анґлїйської армії.

Нюйорська поліція окрила ся знова славою на цїлий сьвіт... В памяти остали ся ще недавні скандалі, які завели офіцира поліції Бекера на електричний столець. Процес Бекера виказав, що поліція не лише толерувала доми гри, але урядники поліції були їх співвластителями.

Теперішнє арештованє торговця живим товаром, Ботвіна, відкрило нову картину страшного здеморалізованя нюйорської поліції. Жертвою сеї торговлї упали тисячі молодих дївчат, яких несовісні аґенти за порозумінєм і за згодою поліції вивозили з Ню Йорку і продавали до домів розпусти. Грубі тисячі долярів вплили до кишень урядників поліції за те, що вони давали торговцям і їх аґентам „охорону перед законами"...

АКЦІЯ УГРО-РУСЬКИХ ПАРОХІЙ І ЧЛЕНІВ „СОЄДИНЕНІЯ" ПРОТИ ЦАРЕСЛАВЯ.

Письмо російського архиепископа Євдокима до редактора „Вістника", органу „Соєдиненія", і спільні наради представителів російської православної церкви та деяких головних урядників „Соєдиненія" викликали серед угро-руських парохій і членів „Соєдиненія" сильну угро-руську акцію проти заходів цареславних батюшків.

Предсідатель „Соєдиненія", Григорій Кондор, візвав урядово редактора „Вістника", Ганчина, щоби він найдальше до 10. серпня с. р. оправдав ся зі закидів, які йому зроблено з причини його тайної конференції з російським архиепископом Євдокимом.

У відповідь на се завізванє редактор Ганчин помістив в 31. числі „Вістника" отверте письмо, в якім старає ся представити себе зовсім невинним, а навіть оборонцем угро-руської церкви і народа, і цїлу цареславну акцію серед Угро-русинів звалює на о. Дзубая. Про конференцію з достойниками російської церкви, яка відбула ся 25. липня в Пітсбурґу, пише Ганчин між иншим отсе:

Дня 25. липня с. р. закликав мене телефонічно о. Дзубай, взиваючи, щоби я прибув на конференцію в Пітсбурґу. О. Дзубай сказав мені, що запросив також Пачуту, яко предсідателя „Народної Обрани" (угро-руського політичного товариства), і инших. Я прийшов разом з Пачутою до готелю Форт Піт. Там застали ми о. Дзубая в товаристві російського архиепископа Євдокима, одного протоєрея і секретаря. Там був також о. Кульчицький, грецько-католицький сьвященик, і М. А. Мацко, а за кілька хвиль прибув і Е. Шарадій.

Як грім з ясного неба поразило мене те, коли о. Дзубай представив мене російському православному архиепископови. Коли би я був там лише яко член церкви, я був би уважав за свій обовязок по відданю „достойного почтенія" всім присутним зовсім відійти. Але моє становище (яко редактора) задержало мене там. Я постановив остати ся, щоби дізнати ся всьо про дволичну працю о. Дзубая і ціле діло відкрити нашому народови. Все те я відкрив сейчас слїдуючого чи третого дня в анґлїйських часописях, а тепер відкриваю перед всіми нашими членами.

Коли ми прибули до готелю Форт Піт, о. Дзубай по представленю нас архиепископови Євдокимови сейчас заявив, що покликав нас на раду в справі не грецько-католицького уніятського епископства, але в справі угро-руського православного грецько-католицького епископства, яке обіцяв оснувати архиепископ Євдоким з ним (о. Дзубаєм), яко епископом. О. Дзубай просив нас о поміч.

Я виявив свій жаль о. Дзубаєви. Заразом я заявив, що з причини його відступленя від віри нарід не буде його слухати. Дальше я заявив йому, що коли він до тижня не внесе резиґнації з духовного управителя в „Соєдиненію", то я сам зажадаю від головного предсідателя його суспендованя.

Архиепископ Євдоким просив, що коли ми не хочемо помагати о. Дзубаєви, то щоби ми не вели боротьби проти російської православної місії, та щоби хоч „Народна Обрана" йому помагала.

Тодї я і Пачута заявили, що наш „файт" не устане, бо ми всі, як один, дотепер все бороли ся о угро-руського грецько-католицького епископа не лише тому, що ми є урядниками грецько-католицьких організацій, але і з тої причини, що ми всі є вірні греко-католики, і яко такі будемо бороти ся за свої права дальше в границях нашої св. церкви.

Шарадій, котрого о. Дзубай був також запросив, попросив від архиепископа Євдокима статутів, на основі котрих архиеп. Євдоким має намір основувати те епископство. Я лише глянув до статутів, але стільки можу сказати, що за епископа Ортинського, против котрого ми бороли ся девять літ, мали ми о много ліберальнїйші статути. Російська православна церква є використана на політичні цілі. Коли мені удасть ся дістати сі статути, я їх оголошу, нехай кождий про се переконає ся, а тоді кождий стратить охоту до переходу до російської церкви, навіть її, що вже мали охоту відступити від своєї грецько-католицької церкви.

Щоби відвернути від себе всякі підозріня і представити себе дійсним оборонцем угро-руського народа, редактор Ганчин обжаловує цїле угро-руське духовенство, а передівсім оо. Горзова, Ганулю і В. Балоґа, о запроданє угроруської церкви Мадярам. Іменно 74 угро-руських сьвящеників у своїй просьбі до апостольского делеґата мали зажадати для себе епископа угорської народности. Ганчин старає ся переконати загал, що духовенство розуміє під епископом угорської народности епископа мадярського, а не угроруського походженя. Однак спосіб представленя тої справи Ганчином є опертий більше на хибнім толкованю ніж на дійснїй правдї. Слова „угорського походженя" Угро-русини уживають часто яко противставленє до „галицького походженя".

Оправданє редактора Ганчина не зовсім вдоволило членів „Соєдиненія". Дня 4. серпня с. р. скликали члени пітсбурських і околичних відділів „Соєдиненія" зізд до Пітсбурґа на нараду в справі редактора і деяких головних урядників, ставляючи їх в стан обжалуваня за зносини з російським архиепископом.

На зборах явив ся також Ганчин, однак присутні члени зажадали від него, щоби опустив салю. Коли він сего не хотів учинити, властитель салї викинув Ганчина силоміць.

По виголошеню кількох промов, в яких ясно представлено працю і заходи о. Дзубая, Ганчина і їх компанії, збори ухвалили видати відозву до всіх відділів „Соєдиненія" і членів угро-руських парохій з просьбою, щоби скликали надзвичайні мітінґи відділів і парохій та щоби приняли отсї резолюції:

Взиває ся церковну власть суспендувати оо. Дзубая і Кульчицького.

Взиває ся головного предсідателя „Соєдиненія", щоби невідклично до 7 днів суспендував всіх урядників, редакторів і членів „Соєдиненія", які брали участь в нарадах з православними, або колинебудь мали з ними близші зносини.

Взиває ся головний уряд „Соєдиненія", щоби невідклично виключив з товариства тих членів, які перейшли на православє.

На случай несповненя тих домагань відділи зажадають скликаня надзвичайної конвенції.

Відозва кінчить ся отсими характеристичними словами, які подаємо понизше в дословнім перекладі:

Російска—московська політика є звязана з вірою і церквою. Правительственна Росія Русина греко-католика не стерпить, — він мусить стати ся Москалем і шизматиком, як тільки попаде їм до рук. Адже граф Бобринський голосив в Угорщині, що вони Русина лиш на царе-православє хочуть перевести, а не до російської політики.

Ми Русини і у вірі і в народности не маємо більшого ворога від Москаля.

Ми не шизматики, ми православні греко-католики під видимою головою Ісуса Христа — під Христовим намісником, під Римським Отцем, там, де були наші батьки, діди і прадіди.

Нам сьвята наша віра дорозша ніж цілий сьвіт. Ми за рубель і небезпечну російську політику, за незрозумілу нам московську мову не продамо, не зрадимо свою віру, церкву і нарід.

Під тою відозвою підписані: о. Антоній Млей і Петро Дзмура яко предсідателї тимчасового комітету, а о. Павло Манкович і Іван Митро яко секретарі.

ЖИДІВСЬКА ҐАЗЕТА З НАГОДИ СМЕРТИ ІВАНА ФРАНКА.

Нюйорська часопись „Джуіш Морнінґ Джорнал", що друкує ся жидівським жарґоном, помістила 2. серпня б. р. статю д-ра Н. Мошковича за заголовком „Грудка на могилу Франка. — Славний український письменник і великий приятель Жидів, борець за братерство людий, помер". З огляду на се, що ся статя подає погляд д-ра Мошковича на українську справу, подаємо її в цїлости. Ось вона:

„У Львові помер провідник галицьких Українців, Іван Франко. З його смертю стратили Українці свого новочасного духового провідника і борця за волю. Жиди стратили в нїм свого приятеля, котрий все бажав згоди межи Жидами і Українцями.

„На великих українських степах і на цілім Поділю в Росії аж до Карпат в Австрії мешкає нарід, котрий давно вже затратив свою свободу на користь польської держави. Опісля дістав ся сей нарід під праванє Росії, яка поставила собі зробити Українців Москалями. Українське житє і культуру придавив російський уряд карами, а селян московщили насильно.

„Українці — се переважно хлїборобський нарід. Їх число виносить тепер 40 мілїонів людий, з того 33 мілїони живе в Росії, а решта в Австрії. В Росії їх страшно переслїдували, а правительство уважало їх мову лише за нарічє московської мови. І тому заборонено там писати і говорити українською мовою. Письменників, які уживали народної мови, не вільно було навіть арештувати.

„Инакша була доля Українців у Галичині. Австрійське правительство, по прилученю Галичини, хотіло знайти поміч між Українцями в цїли здавленя польської ірeденти. Воно тоді боронило українську мову і помагало їй розвивати ся до літературної новочасної мови через закладанє ґімназий і піддержуванє театру. Коли в той спосіб розвинула ся українська мова і набрала певного значіня, правительство заключило угоду з Поляками. Тоді Австрія не лише перестала помагати Українцям, але почала навіть їх гнобити.

„Щодо Франка, то він взяв ся з особливим завзятєм до праці над розвоєм української мови. З талантом дійсного артиста опанував він народну мову і умів уживати її при оброблюваню всіх житєвих питань. Його мистецьке перо зуміло вигладити народну мову до тої степени, що ся мова стала спосібною до висловлюваня в ній усіх поетичних мотивів.

„З посьвятою свого власного „я", завзяв ся Іван Франко напровадити молодих письменників на властиву дорогу і вмів їх згуртувати з користию для українського письменства. В той спосіб удало ся йому також створити наукову літературу і український театральну штуку, а через те допровадив до сього, що українську мову почали уживати в університетських викладах.

„В тім часї устав великий антаґонізм межи Жидами й Українцями, який вибухав був до такої степени, що не було надії на його злагодженє. Причин сеї ненависти між Українцями й Жидами треба шукати в історичнім розвою подій за часів польського панованя.

„Польський уряд через цїлий час гнобив український нарід, уважаючи його за ворожий елемент, бо Українці належали до православної церкви, а Поляки до католицької і тому вони уважали Українців за невірних, згляднм яких не треба придержувати ся основних засад релїґійної терпимости.

„В історичній Польщі ужпвано Жидів до побираня оплат, що їх Українці мали складати від своїх церков. Коли український сьвященик хотів відправити богослуженє, мусів прийти до Жида арендаря, бо він мав ключ від церкви. Коли треба було охрестити дитину, похоронити небіщика, або відправити якийсь инший церковний обряд, треба було йти до Жида, який так довго не видав ключів, доки люди не зложили відповідної оплати.

„Наслїдком сих диких обставин зростало оґірченє до Жидів до таких розмірів, що приходило до заворушень, а польські верховоди нїяк не були всилі охоронити Жидів перед народним гнївом. Гноблене українське населенє нїяк не могло відріжнити, хто є властивим виновником, і цїлу свою злість звертало проти Жидів. Через те витворила ся ворожнеча між Українцями й Жидами і одні на других дивили ся як на смертельних ворогів, котрих треба нищити на кождім кроці. Сю ворожнечу скріпила ще й ся обставина, що Жиди в Галичині помагали Полякам нищити Українців в їх змаганях за здобутє політичних прав.

„Франко являєть ся в Галичині першим народним письменником, який старав ся усунути ворожнечу межи Жидами й Українцями. Погляд Франка був такий, що деколи історичні відносини приневолювали два народи жити побіч себе, як се сьвідчить випадок з Українцями й Жидами в Галичині. Зовсім природно, що Франко видів великі трудности, які стоять на перешкоді до усуненя ворожнечі між обома народами, однак його чоловіколюбна душа все стреміла до того, щоби побороти всі перепони і дійти до бажаної цїли.

„Можна сказати, що по довгім часї удало ся заключити угоду між Сіоністами й Українцями та виступити спільно при виборах до австрійського парляменту в 1907 році. Се стало ся завдяки попередній працї Франка, хоч він сам вже тоді не брав участи в політичнім житю.

„За часів Івана Франка австрійське правительство дуже гнобило Українців. Сам Франко мусів зазнати на собі страшного переслїдуваня. Нераз арештовано його, коли він говорив до своїх землякiв на зборах. Жандарми проганяли його.

„Франко навіть не міг вижити зі своєї літературної праці і часто боров ся з нуждою. Правительство не хотіло початково згодити ся на наданє йому катедри на львівськім університеті, а опісля він сам не схотів стати університетським професором, аби не вязати собі рук в народнім житю.

„Сьогодня політичний розвиток українського народа дійшов вже до сеї степени, що такі люди як Франко не були би виставлені на нужду. Коли Франко захорував, то Українці спромогли ся вже були забезпечити його матеріяльно, однак було вже запізно, щоби він міг користувати ся овочами своєї праці. Вичерпаний зі сил, помер як мученик за свій нарід".

ЗІЗНАНЯ ТОРГОВЕЛЬНИКА ЖИВИМ ТОВАРОМ.

Поверх 3.000 дївчат упало жертвою.

Арештованє Юше Ботвіна викрило зорґанізовану шайку крамарів живим товаром в Ню Йорку.

В суботу відбуло ся перед судією Смітом перше переслуханє сего „короля" крамарів живим товаром. Переслуханє виказало, що протягом останніх десять літ поверх 3.000 дївчат упроваджено з дому їх родичів і продавано по сталих цінах до домів розпусти. До поліції часто приходили зголошеня про зникненє дївчат. Однак дуже рідко лучало ся, щоби поліція віднайшла і звернула їх родичам.

Після зізнаня Ботвіна найлїпшим товаром були дївчата, у віці около 16 літ, які ходили до школи. За таким матеріялом був великий попит і добрі ціни. Властителі домів розпусти платили за них по 500 долярів або і висше.

Помічниками у випшукуваню і упроваджуваню дївчат були жіночі аґенти. Заки вибрано дївчину на жертву, треба було добре пізнати відносини, серед яких вона жила. Аґенти оминали дївчата, які походили з богатійших або лїпших родин. З такими було богато клопотів, бо їх родичі робили сейчас за ними пошукуваня. Тому з правила вибирано жертви поміж дївчатами, яких родичі були убогі, а передівсім доньки іміґрантів. З ними була найлекша справа, бо вони не знали ні тутешних законів ані звичаїв.

Щоби заманити дївчата, давано їм якісь малі подарунки, звичайно цукорки або перстенї, кульчики і т. п. Се тривало так довго, аж доки дївчина близше не запризнила ся з аґентом. Опісля аґент просив її на прогульку автомобілем, відтак до театру, на вечеру, на танцї і т. п. Коли дївчина зробила перший злий крок і морально упала, ставала ся предметом, зрілим до продажи.

Аґент старав ся тоді виїхати з дївчиною до подальшого великого міста, приміром до Пітсбурґа. Там продавав її до дому розпусти. Звичайно перед тим старав ся вимогти на дївчині, щоби вона написала до своїх родичів, що їй поводить ся добре та що вона є щаслива зі своїм мужем. Щоби затерти всякі сліди, дївчина змінювала своє імя і назвиско. По кількох місяцях життя в розпусних домах аґенти привозили дївчата назад до Ню Йорку. Вони були вже певні, що дївчата зі самого встиду не покажуть ся своїм родичам на очі.

Ботвін заявив, що найлїпшою охороною для дївчат перед їх викритєм був заказ приставати з чужими.

Ботвін і його шайка вели торговлю живим товаром в порозумінню з деякими висшими урядниками поліції. Ті урядники були грубо плачені. Їх задачею було здержати евентуальні доходженя або слїдства і толерувати доми розпусти.

Крім Ботвіна арештовано Розу і Германа Грубера, які були властителями одного дому розпусти, і якраз мали намір виїхати до стейту Вермонт. Обоє признали ся, що за дозвіл отвореня дому розпусти заплатили урядникам поліції 500 долярів, а відтак платили їм кождого місяця по 50 долярів.

З дальшого зізнаня Ботвіна виходить, що він був „менаджером" лише одної компанії. Таких головних компаній, з котрих кожда числить по 50 до 100 аґентів, є в Ню Йорку чотири. Всі однак жиють зі собою в як найбільшій згоді. Деякі з них удержували свої власні „мувінґ-пікчерс", щоби тим лекше уладжувати лови на дївчат.

Ботвін признав ся, що він сам річно потрафив упровадити около 100 дївчат. В останних часах попит за дївчатами значно збільшив ся. Богато транспортів дївчат вислано також над границю Мексика.

Один з його спільників, Мойше Гольдберґ, який уходив між купцями живим товаром за Ракефелера, мав тижнево найменьше 500 долярів доходу. Поліції платив місячно титулом „охорони перед законами" 400 долярів місячно. Гольдберґови удало ся ще в час утечи до Арґентини.

До дальшої розправи завізвано на разі 14 сьвідків.

Василь Січовик.

СИБІРСЬКІ СПОМИНИ.

Козаки.

(Конець).

Щодо товариського житя, то між усіми була згода. Жовніри гуртували ся купками після національностий. Сьвятами або в будні дни збирав ся такий гурток і забавляв ся балаканиною. Зпоміж Українців-інтеліґентів було двох народних учителів і один укінчений ученик реальної школи. Вони частенько заходили до мене на шахи, або запрошувала нас до себе в гості тамошна учителька-вдова. Треба знати, що в сільськім „училищи" був нам вже знаний учитель-Малорос і ся вдова по нім-с урядникову. Вона походила з дворян (шляхти) і була богатого роду, але смерть мужа і кількоро дітий примусили її взяти ся за учительське діло, щоб дати своїм дітям відповідне виховане. Часом заходила сюди музика полонених. Мусите знати, що тамошні полонені мали свою власну орхестру: чотири скрипки, бас і клярнет — се річи, які наші промислові вояки виробили своїми власними руками. Тому приємно було часом послухати, як така „компанія" зібрала ся в домі згаданої старенької учительки-вдови, або в домі нашого лікаря, щоби розвеселити себе і гостий. Грали на переміну пісні українські, польські і деякі німецькі мельодії.

Між товариством була політично цілковита згода, без тих спірних політиковань, які мені довелось опісля чути в місті. Я обертав ся виключно в товаристві трох інтеліґентів-Українців, одного Гуцула, людини сьвідомої і дуже дотепної з народним темпераментом, а з Поляків приставав до нашого гуртка один однорічний доброволець, правник з Кракова, і народний учитель з Сокальщини. Що дня лазив я рівнож до лікаря і одного ляйтнанта, знімченого Чеха, з яким богато політикував.

З російської інтеліґенції довело ся мені познакомити ся з тамошним лікарем, правдивим оріґіналом, щось в роді описаного вже раз мною салдата. „Водка" — се була житєва найвисша ціль сього чоловіка, що мав яких 45 літ. Хоч алькоголь тепер строго заборонений, в нього все знайшла ся десь бутельчина, з якої мене частував і наказував нікому нічого про се не говорити. Крім лікаря було двох фершалів: один старший, літ 38, другий молодий, нежонатий, літ яких 26 до 28. Їх занятєм є помагати лікареви в лїченю хорих, а й самим перенимати на себе лїчене легких недуг. Щоби бути фершалом, треба мати 4 кляси середної школи, опісля 4 роки фершальської школи. Та було і таке, що хтось міг бути при військовім лікарі 2 до 4 роки, а опісля довчив ся, зложив іспит і — готовий фершал. В нас такої „ранґи" нема, а колись була — як я чув.

З медицинського персоналу треба ще згадати про акушерку, яка рівнож була підчинена лікареви. Була се людина дуже живої вдачі, бльондинка, негарна, але зате здорова і сильна. Бувало в бптиці всіх повалить на руку: лікаря, фершалів і одного учителя. Полька по народности, до того з Варшави — вона позабула говорити добре по польськи, а тільки калічила російщиною. Се новий доказ російщеня... Взагалі, як я спостеріг між Поляками, їм тяжко приходить ся боротись з „обрусєнієм" і богато з них не знає своєї рідної мови, а що-ж допиерва говорити про Українців!

З прочої інтеліґенції знав я батюшку, його жінку, людину бувалу і „куту на чотири ноги", і діякона, який зовсім пригадував мені чомусь грецького лісного божка Пана. Тільки голос мав Зевеса. З городського „училища" знав я тільки учителя від натуралки і математики. Він заєдно скаржив ся, що його народ не має належних прав, свободи, а винні сї „там в горі", що сидять над Невою, Зате одна учителька, красавиця, літератка по фаху, не спускала очий з природника, стараючи ся його переконати, що все те, що він говорить, є суєта, він злого не переробить, а мімікою говорила, щоби він, яко кавалер, подумав про своє родинне щастє і взяв собі її за товаришку житя.

Сі свої обсервації над тамошною інтеліґенцією виніс я зі свого побуту на їх вечірних товариських зібранях, де звичайно з полонених тільки мені щастилось бути, через досить добре знанє російської мови. Я, розумієть ся, при тім користав, вивчуючи ся ще більше тої мови, яка мені опісля так придала ся...

Зживши ся так з сірими сільськими обставинами, ми і не счули ся, як пройшов май, „русскіе поражки", а за сим забранє всіх полонених з сіл у міста. Причиною сього послїдного було те, що правительство побачило небезпеку, грозячу йому з такого співжитя полонених з людьми по селах. Бо між козаками пів біди, але селяни, головно „хахли", поводили ся з полоненими гейби зі своїми. Се мені розказували ті, що були між селянами. Тому при кінци мая уряд почав збирати невільників по величезних за містом ляґрах, куди попали ся й полонені мого села. Мені з початку було жаль за сим товариством, з яким мусів розстати ся. Я пійшов в офіцирські ляґри, а жовніри поїхали з ляґру в Росію: часть до Минска на роботи по маґазинах, а часть аж до Білостока, копати шанці для Москалів.

В місті почало ся для мене инше житє. В знаній нам вже твердини застав я до 600 полонених офіцирів німецьких, австрійських і турецьких. Позбавлені всякої свободи, замкнені мов ті найгірші злочинці, старали ся всї уприємнити собі житє бодай товариськими зносинами. Тут рівнож були ґрупи після народностий, але по тих ґрупах кипіла політична дебата, порушувало ся найріжнійші питаня, головно з війни і потайком перечитувано докладно російські вісти з терену війни. Мене, природно, зацікавив найбільше український гурток. Хоч він був найменьший щодо числа між славянськими національностями, то всетаки числив з яких 40 до 50 осіб.

НА ВОЛИНИ, В ГАЛИЧИНІ І НА БУКОВИНІ.

Принагідно наступу російських війск на Волини уважаємо за відповідне пригадати про поступованє Австрійців супроти українського населеня після занятя тих земель.

Військова управа австрійсько-німецьких війск в луцькім окрузі основала публичну народну школу в місті Луцку з українською мовою викладовою. Ся школа повстала заходами українського професора Павла Голубовича, котрий лишив ся був в Луцку по відвороті російських війск і котрий предложив був в місяцю жовтни 1915 р. домаганя в дотичній справі.

Такcамо основано чотири-клясову школу з українською викладовою мовою у Володимирі Волинськім.

Головна команда II-гої австрійської армії видала для пограничних округів, се є Любартова, Люблина і Янова, отсї зарядженя: уживати української мови в зносинах з українськими сторонами і оголошувати по українськи урядові оповістки. Також в трибуналах і в адміністрації полишено до вибору яко урядову мову українську, польську або німецьку, та назначено границі щодо уживаня инших мов.

Австрійські військові команди і власти були обовязані приймати подання і просьби так добре в українській мові, як в польській або німецькій.

Знова дневник „Луцькі Відомости", який був друкований рівночасно в мові німецькій, польській і російській, небавом по своїм основаню викинув російську мову, а її місце заняла українська. Поволи усунено також польський зміст так, що часопись виходила лише по німецьки і українськи.

В половині мая отворено знова університет в Чернівцях, столиці Буковини. Виклади на тім університеті відбувають ся в німецькій і українській мові. Сказано, що галицькі Українці домагають ся другого самостійного українського університету у Львові, столиці східної Галичини. Основанє сего університету повинно бути доброю наукою для Москалів. Треба надіяти ся, що вони не знищать сего, що австрійське правительство зробило для образованя українського населеня на Буковині. Наступ російських війск не повинен би спричинити упадку так пожиточної інституції, як університет, котрий був домаганєм цілого народа.

Здобутє Черновець пригадує нам перше занятє Галичини Москалями і страшні зарядженя, які там примінено. Ми надієм ся, що не повторить ся давна політика, яку остро скритикував таки сам Москаль, посол Маклаков, на однім із послїдних засідань думи. „Панованє Бобриньского в Галичині", заявив він серед оплесків членів думи, „було скандалом европейським".

Швайцарська часопись „L'Ukraine".

СУМНІ ВІСТИ З РОСІЇ.

Вигнанці в Туркестані.

Російська часопись „Утро Росії", яка виходить в Москві, доносить, що недуги здесяткували збігців і інтернованих, яких перевезено до Туркестану. З 84.000 людий лишило ся заледви 57.000. Протягом 5 місяців згинуло 27.000, між ними найбільше Українців і Жидів.

Українські школи для дітий інтернованих в Росії.

На конґресі в справі охорони дітий збігців і інтернованих, який відбув ся недавно тому в Москві, С. Сірополко поставив жаданє, щоби діти з Галичини, Волини і ґубернії ґродненської вислати до полудневих ґуберний Росії. Бесідник поставив до правительства жаданє, щоби воно позволило на основанє українських шкіл для тих дітий, які не розуміють російської мови, через що будуть зовсім позбавлені можности образувати ся. Треба також, додав він, запевнити дітям свободу віроісповіданя і не позбавляти їх силою унїятської церкви, яка належить до скарбів їх народности. Місцеві власти повинні одержати уповажненє до основаня сих конечних шкіл.

250 галицьких збігців перетягнено на православє.

Одеська дієцезія побільшила ся о 250 Українців з Галичини, які перейшли на православє. Часопись „Колокол" доносить, що парада відбула ся дуже торжественно. Часописи згадують, що відступники одержали зі запомогового комітету великої княжної Тетяни нові чоботи і одїж. Опісля уладжено велику процесію, яка перейшла головними улицями міста. По торжестві відбув ся в честь новонавернених бенкет, на якім виголосив промову шеф поліції.

Всїми можливими способами старають ся винародовити Українців з Галичини, бо унїятська релїґія була сим звеном, яке їх лучило і удержувало народну сьвідомість.

Російське правительство має надію, що насильним навертанєм удасть ся йому знищити Українців, але хто сїє вітер, буде збирати бурю.

Швайцарська часопись „L'Ukraine".

ПРИЛУЧЕНЄ ГАЛИЧИНИ ДО АВСТРІЇ.

Сьогодня припадає 144-та річниця прилученя Галичини до Австрії. Важний се момент в історії України і йому мусимо присьвятити кілька слів.

Історія говорить на своїх сторінках з XI—XII. віків про київське князївство, до котрого належала також Галичина. Над всїми руськими землями панував спершу один князь, але з часом київська держава розпала ся на удїльні князївства, котрі нераз себе взаїмно поборювали.

Першою відділила ся Галичина. 1085 року князї з родини Ростиславичів ділять Галичину між себе, і так: західну частину з Перемишлем взяв Рурик, середну зі Звениґородом — Володар, а полудневу з Теребовлею — Василько. Але вже син Володаря, Володимирко, злучив Галичину знова в одну цілість і зробив її найсильнійшим князївством зі всїх українських земель.

При кінци XII. віку володимирський князь Роман злучив Волинську землю тїсно з Галичиною. Князь Роман був чоловік дуже чесний, розумний і справедливий. Побачивши, що галицькі бояри (тодїшна шляхта) знущають ся над селянством, заприсяг винищити до коріня боярський рід. А що бояри мали велику силу і в державі і поза державою, то бороти ся з ними було тяжко. Бояри, побачивши, що Роман відносить ся до них ворожо, закликали угорського короля на поміч, щоби лекше можна прогнати Романа. І їх мрії здійснили ся. Угорський король давно чигав на Галичину, а коли тепер лучила ся така нагода, то чомуж не можна би її використати?

Прогнавши Романа, Угорщина забирає Галичину під свою власть. Опісля Роман проганяє Угрів і засїдає знова на галицькім престолї. Селянство цїлим серцем пристало було до Романа, бо пановане Угрів було йому осоружне і воно бачило в Романї оборонця своїх прав.

Помер Роман і оставив двох синів: Данилови було три роки, Василькови —, один. Державною кермою заняла ся їх мати, жінка Романа. Вона поробила всякі заходи, щоб державу обезпечити. Муж її, Роман, мав доброго приятеля, угорського короля Андрія. Вона віднесла ся до нього з просьбою, щоби він взяв на себе ролю зверхника над галицько-володимирською державою. А сей лиш ждав на се. Зараз укоронував ся королем „Галичини й Володимирії", а до Галича спровадив військову залогу. З часом (1214 р.) зробив він з польським князем Лєшком угоду, на підставі якої Галичина мала належати раз на все до Угорщини. Свого синка Кольомана оженив Андрій з Лєшковою дочкою і посадив його на престол у Галичи. Лєшко взяв собі Перемиську і Берестейську землю, а Романових синів прогнано.

Коли Данило підріс, ладив ся відібрати від Кольомана престол. До сього трафила ся добра нагода. У Володимирі (тепер волинськім) панував рід його батька — Романовичів. Данило при помочи Волини забираєть ся провадити війну з угорським королем. Конець-кінців побіда перехилила ся на сторону Данила і він 1230 р. засїв на галицькім престолї.

Саме тодї на Україну сунула ся велика сила диких монґольських орд під проводом Батія. Сї орди рушили аж з глубокої Азії і сунули ся дальше на захід, підбиваючи всї племена. Прийшла сумна доля і для України. Батій підступив під Київ. Киевляни бороли ся дуже хоробро, але вкінци мусїли піддати ся. Було се 6. грудня 1240 р. Батій запечатав на довгі часи долю Києва. Знищивши Київ, він рушив дальше на Волинь, Галичину і Угорщину. Був би знищив цїлу Европу, колиб не був помер головний хан. Батій хотів бути ханом і тому чим скорше вернув ся у свої азійські степи.

Данило знав, як привернути державне житє галицько-володимирської держави. Галичину взяв під свою власть, а Волинь віддав молодому братови Василькови. В дійсности не був се сталий подїл земель, а лише тимчасовий, аби можна скорше піднести ся з упадку. В 1245 р. хан присилає до Данила післанця, щоби він віддав Галич иншому князеви, котрого призначив хан. А Данило, щоб не утратити престола, поїхав до хана, задобрив його і хан узнав Данила правним володарем, але під своєю зверхностию.

В 1253 р. відбуло ся в Дорогичині коронованє Данила на галицького короля.

Данило помер 1264 р., а по нїм занапували його сини і кревні. Довго держить ся галицько-володимирська держава, аж 1349 року польський король Казимир почав воювати з галицьким князем Любартом і та війна знищила галицько-володимирську державу. Склало ся так, що Галичину прилучено до Польщі, а Волинь взяв Любарт під своє пановане. По смерти Казимира (1370 р.) королем Польщі став угорський король Людвик і прилучив Галичину до Угорщини. Але 1387 р. прилучила її назад до Польщі польська королева Ядвіґа, з угорського роду.

Галицькі бояри, міщанство і взагалі цїле населенє було дуже невдоволене з пановання Польщі. Під боком мають Галичани могуче князївство Молдаву і при її помочи стараються ся висвободитись від Польщі. Про таку спробу маємо згадку з 1490 року. Якийсь чоловік на імя Муха підняв в Галичині повстанє, зібрав около девять тисяч збройного війска і з ними громив польську шляхту. Підбив він собі всї землї від Молдави аж по Галич, а дальше переправив ся через Днїстер і вдарив на Рогатин, але се повстанє не удержалось довго, бо в його війску настав переполох з незнаних причин.

Конець-кінців Галичина таки остала ся при Польщі. На Галичину насилали королї польських панів і давали їм землї даром. Поляки спроваджували Жидів, а сї загортали всю торговлю в свої руки. Українського мужика уважано за щось гірше від скотини. З часом заведено панщину. Ті „сірі мужики" українські мусїли працювати даром на польських маґнатів.

При розборі польської держави Галичина припала Австрії. Се стало ся 17. серпня 1772 року. Які були гаразди галицьких Українців під панованем Габсбурґів за час 144 років, се кождому з нас відоме...

Нащадки є деколи подібні до своїх предків, а коли так, то предки були мудрійші від нащадків. Бо предки жили в давних часах, а нащадки в нових. Нові часи ріжнять ся від старих висшою наукою.

ДОПИСИ.

З BOSTON, MASS.

Народні кириннники.

Отсї слова тиснуть ся на папір не з якоїсь ненависти, лише тому, що серце болить на вид занепаду почутя народного і обовязку супроти нього. Як чутка доходить, то в Бостонї має завязати ся загальний комітет в справі Народного Дому. Народний Дім є тут нам дуже потрібний. Правду сказати, ми мусимо поневірятись по чужих кутах, валятись по жидівських галях, платити на кождім кроцї, збогачувати других, а самі в одно жебраками оставити ся. З сих причин зродила ся у нас сьвітла гадка — мати що свого, постаратись о власну хату.

Але, як бачу на самім виклюваню тої гадки, знайшло ся кількох „патентованих" кириннників, котрі, здасть ся, вже з уродженя мають звичай кириненя. Не булоб дивним, як би вони сеї річи не розуміли, але серце болить, коли бачить ся, що замісць причинитись і помогти добрій справі вони викрикують (розумієть ся — промочивши горлянку), що таких гадок не повинно ся навіть висказувати. З боку дивитись, то незрозумілим видасть ся їх божевільне мисленє.

Ви, панове, лучше перестаньте кирнити, бо буду другим разом іменувати. Проти „попа" не маєте чого кричати, бо він до народної справи закочує руки скорше ніж ви. Коли його боїте ся, то лучше сидіть по сальонах і свого „я" не втикайте до народної справи.

Ми Українці в Бостон не дивім ся на тих кириннників, але з закоченими рукавами берім ся до дїла, а при добрих старанях і при спільній праці ми тут свою хату в Бостон певно побудуємо!

Т. Захаркевич.

Українці! СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ЖИВИЙ ПАМЯТНИК ІВАНОВИ ФРАНКОВИ, НА ПІДДЕРЖАНЄ НАРОДНИХ ДІЯЧІВ,

:-: на :-:

ФОНД ІМЕНИ ІВАНА ФРАНКА.

ЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ НА АДРЕСУ:

„SVOBODA".

83 Grand St., Jersey City, N. J.

ВИКАЗ ДАЛЬШИХ ЖЕРТВ:

19. Бофало, Н. Й. Підчас забави в урочистий день вінчаня д. Стефана Децика, атамана тов. „Українська Січ", зложили гості і члени сего Товариства на поклик д. Д. Шурґота слїдучі жертви: Д. Шурґот $1.00; М. Стельмах, Гр. Івахів, С. Данилюк, С. Децик, І. Коваль, М. Сорока, В. Качор, І. Бодак і Я. Дячун по 50 цнт.; Л. Стець, О. Хропко, М. Явдик, І. Стойкевич, Н. Шурґот, М. Вонедка, М. Ґадовський, І. Матвіїв, М. Бережкий, Котик, П. Шміґель, С. Стойкевич, М. Вишнівський, М. Вучняк, А. Вростко, О. Дідух, О. Бурштинський і О. Слотюк по 25 цнт.; С. Великий і Д. Жук по 10 цнт.; дрібними датками 80 цнт. — Разом $11.00

20. Шікаґо, Іл. Стефан Мосійчук жертвував 0.50

РАЗОМ $11.50.

Оголошено в ч. 95 „Свободи" $182.20.

ЗАГАЛЬНА СУМА $193.70

ЗАЗИВ З НЮ ЙОРКУ.

Потреба розвитку української штуки тут в Америці заставила наш більше проґресивний елємент, любячий сцену, подумати над сим, в який би спосіб згуртувати молоді сили, охочі до сцени, і удосконалювати їх акторські здібности.

Річ ходить головно про нюйорських Українців. Тут в дійсности є богато товариств, які плекають драматичну штуку, але всї вони, на жаль, дуже слабі. Щоби запобічи сему безладю із українською сценою, на якій тут появляють ся з часта всякого рода „Аматорські Кружки", які не розуміють значіня штуки і нищать її вартість, завязав ся в Ню Йорку „Драматичний Кружок" при Тов. „Нова Україна". Сей Драмат. Кружок має на цїли: піднести по можности як найвисше театральну штуку, гуртувати всіх здібних любителів сцени і вишколювати їх в данім напрямі.

До Драмат. Кружка приймаєть ся кождого охочого до сцени, хто володіє українською мовою.

Кружок наш ще дуже молодий, бо заснував ся лише 3. серпня сего року, одначе надієм ся, що скоро він розвинеть ся, бо хто розуміє вартість народної штуки, той не відкаже своєї услуги і помочи.

Отже хто лише бажає помочи розвиткови згаданого Кружка і хто любить сцену, нехай сейчас пише по близші інформації до секретаря на адресу: M. Meleshko, 528 E. 13th St., New York, N. Y.

Вперед, сини України! Нехай цвите українська сцена!

ЗА ДРАМ. КРУЖОК:

К. Попович.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Зелїзничий страйк у Злучених Державах може принести частинне пораженє Англії і її союзникам.

Найбільшим клопотом для Злучених Держав є безперечно тепершна гроза загального зелїзничого страйку. Президент Вілсон підприняв в сїй справі більше рішучі кроки ніж в справі Мексика. Тепер великі фабрики амуниції покінчили замовленя для Англії і її союзників і вже готові транспортувати їх до пристаний. Колиж вибухне зелїзничий страйк, то сеї амуниції не буде можна перевезти до портів і вислати до воюючих держав. Се відбило ся би на фабрикантах, бо підписані контракти були би уневажнені, а ще більше відбило би ся на Англії і її союзниках, бо їм забракло би амуниції.

Здержано 25.000 мілїції.

Готову до відїзду на мексиканьску границю 25-тисячну мілїцію здержано. Департамент війни повідомив про се американського ґенерала в Мексику і заявив, що причиною здержаня є гроза зелїзничого страйку, який кождого дня може вибухнути. Мілїцію сю президент Вілсон призначив для удержаня порядку в державі, коли би такий страйк наступив.

Ню Йоркови грозить знова трамваєвий страйк.

Здавало ся, що трамваєвий страйк в Ню Йорку вже покінчений, а воно в дійсности має ся інакше. Компанії нехтують підписаний договір і цілком не спішать ся полагодити домаганя робітників. Головний орґанізатор трамваєвої юнії вислав вчера письмо до компаній, в котрім домагає ся безпроволочного скликаня конференції і остаточного полагодженя сеї справи. Письмо є в роді ультимату, на яке є признаний 24-годинний реченець. Коли протягом того часу справи не полагодять, в цілім Ню Йорку вибухне знова трамваєвий страйк.

15.000 робітників паперу страйкують.

В Ню Йорку застрайкувало 15.000 робітників паперових фабрик. Президент юнії робітників паперу заявив, що з кінцем сього тижня всї робітники паперових фабрик, складів і т. и. вийдуть на страйк. Причиною сього страйку є участь женщин в праці по паперових фабриках. Звиш 4.000 женщин працює за малу платню, а се робить велику конкуренцію робітникам мужеського пола. Юнія домагає ся або зрівнати платню женщин з платнею мущин, або не принимати женщин до роботи.

Чи буде страйк фризієрів?

Між нюйорськими фризієрами (барберами) панує невдоволенє з причини довгих годин праці. В деяких дільницях, де є більший рух, фризієри мусять починати свою роботу о 5. годині рано, а кінчити пізно в ночи. З тої причини бруклинська юнія фризієрів ухвалила проєкт, щоби фризієрські робітники починали роботу о годині 7.30 рано, а кінчили о годині 8-мій вечером. Коли властителї фризієрень сей проєкт відкинуть, то в Ню Йорку і околици вибухне страйк фризієрських робітників.

Діточий параліж.

Діточий параліж ширить ся не тільки в Ню Йорку й околици, але також по инших місцевостях Злучених Держав. Зі всїх сторін доносять про случаї смерти, спричинені сею недугою. Смертних случаїв в Ню Йорку до вівтірка начислено 1.463. Загальне число недужих виносить 6.523. Кільканайцять случаїв діточого паралїжу занотовано в Філядельфії, а кількадесять в инших місцевостях пенсильванійського стейту.

Міліони чужинців повернуть до Европи.

Один урядник морської перевозової компанії відбував подорож по европейських краях, аби переконати ся, яка може бути еміґрація по війні. З ким лише говорив на сю тему, все діставав відповідь, що по війні европейські держави замкнуть свої границі для еміґрантів; кромі сього видадуть обіжник до своїх горожан в инших краях і державах, аби вони безпроволочно повертали домів.

Звіти перевозових компаній у Злучених Державах виказують, що один міліон чужинців замовили вже корабельні карти і ждуть лише покінченя війни, щоби опісля повернути до рідного краю.

Женщини збудуть поборювати Вілсона при виборах.

На жіночій конвенції в Колорадо Спрінґс ухвалено резолюцію, щоби женщини при виборах на президента не попирали кандидатуру Гюза, а поборювати Вілсона. Про се довідав ся Вілсон і вислав до жіночого екзекутивного комітету заяву, що він буде попирати домаганя женщин, але щоби женщини віддали йому свої голоси при виборах. На се екзекутивний комітет женщин відповів, що президент все був ворогом жіночого руху і лише тепер його попирає, коли ходить о його вибір, а відтак знова перейде у ворожий табор.

Книжки будуть дорожші.

Видавництва книжок оголосили, що вкоротці ціна книжок підскочить о 10 процент на 1-долярових книжках, а 25 процент на 2-долярових книжках. Підвишку оправдують сим, що в останних часах ціна паперу, тушу й фарби підскочила о половину в гору. Також спідівають ся, що ціна буде ще більше підвисшена.

Ракавей Біч буде фортифікацією.

Правительство Злучених Держав поробило заходи, щоби в Ракавей Біч (на побережу Лонґ Айленд, Н. Й.) побудувати фортифікації. Загальні кошти обчислено на 5 міліонів долярів. Проєкт сей буде невдовзї предложений під ухвалу конґресу.

Мимовільне самовбийство 5-літної дитини.

5-лїтна дівчинка бавила ся в домі своїх родичів в Вілкєсбери, Па. Родичі оставили її саміту в хаті, надавали їй досить забавок, але для дитини було сього ще замало і вона почала бушувати по шуфлядах. В одній шуфляді лежав набитий револьвер. Полиск револьвера приманив дитину і вона взяла револьвер в руки. По часї впала так нещасно, що револьвер вистрілив і на місци положив дитину трупом.

Ратував сестру і обоє потопили ся.

Американські діти є дуже цікаві. Наслїдком сеї цікавости втонило ся двоє маленьких дїтий в Ґалвестон, Текс. Маленька 8-лїтна дівчинка всіла до човна і відпхала його від берега. Вода вхопила човен і несла його на середину ріки. Дівчинка почала кричати і кликати о поміч. Молодший від неї брат всів у другий човен і пустив ся ратувати сестру. Рвуча вода понесла оба човни. На однім із закрутів сї човни перевернули ся і дїти потопили ся.

Дитина повісила ся на шнурку свого фартушка.

В однім з домів в Бруклині 6-місячна дитина бавила ся на кріслі, а мати приготовляла обід. Вона вийшла з кухні до сусїдного покою, а коли повернула, побачила вже неживу дитину. В часї неприсутности матери дитина впала з крісла і повисла на фартушку, який все носила на грудях. Вскорі удусила ся. Покликаний лїкар ствердив, що дитина мала зломаний карк.

Мущина нападає 7-літну дівчинку.

В Іст Патерсон, Н. Дж., в недїлю вечером родичі 7-лїтної дівчинки Єлисавети вийшли на прохід, а маленьку донечку оставили пильнувати дому. В кілька хвиль по відході родичів дав ся в хаті чути голос дївчинки. Дівчинка думала, що се родичі і отворила двері. В тій хвили кинув ся до неї присадкуватий мущина з чорними вусами. Дівчинка з переляку заверещала диким голосом. Крик почули сусїди і в тій хвили пустили ся ратувати дитину. Переможеного напасника замкнули до спальні і сейчас телефонічно дали знати до рекордера в Гакенсек, Н. Дж. Заки рекордер прибув, напасник виломив двері і стріливши кілька разів з револьвера, утік. Рекордер, довідавши ся про утечу, зателефонував на поліційну стацію і подав точний опис напасника. По півночи зловили подібного чоловіка і замкнули його. При зарештованім знайдено маленьку сокиру, остру на оба боки. Дитина з перестраху занедужала і лежить у смертельній горячці.

Перша женщина-полісман умерла.

З Ню Орлїнс доносять, що там померла сими днями Аліция Монаган. Була вона в тім місті першим і одиноким полісманом женського пола. Похорон відбув ся при участи всеї місцевої поліції.

Заборонено цілувати ся.

Заряд товариства здоровля в громадах Вудкліф, Лейк і Монтвейл, Н. Дж., оголосив розпоряджене, силою котрого остро заборонено цілувати ся. Сей заказ цілованя має причинити ся бодай вчасти до зниженя діточого паралїжу і инших заразливих недуг.

Виорав штаби срібла вартости 280.000 долярів.

Перед кількома днями один фармер в Накомей, Текс., виорав на своїй фармі штаби срібла, якого вартість обчисляють на 280.000 долярів. Се срібло віддав він комісії в Денвер, Текс., щоби вона розслїдила його якість і походженє. Загально сподівають ся, що се срібло походить ще з часів еспанско-індіянської війни з 16. столїтя. В тих околицях Індіяни побили тоді Еспанців.

Убив ідовиту гадину.

В. Бецель з Мерисвіл, Па., убив на своїм поли чорну гадину, довгу на 11½ стіп. Гадина лежала звита і Бецель з початку думав, що се якесь колесо. Коли побачив, як гадина висуває до нього язик, він вирубав здоровезний бук, зробив з нього рощохи і так зловив гадину. Се найбільша ідовита гадина в тих околицях, яку доси вдало ся убити.

Верблюд напив ся пива і згинув.

В однім великім цирку в Толідо, О., верблюд випив фляшку пива і в пів години пізнїйше згинув. Покликаний ветеринар ствердив, що верблюд дістав запаленє легких, бо хтось дав йому забогато пива.

Куряче яйце важить близко 5 унцій.

З Кірнерсвіл, Норт Каролайна, доносять, що один купець має у себе на складі одно куряче яйце, яке важить 4 і сім осмих унцій (більше ніж ¼ фунта). Яйце є довге на 8½ цалїв. З Сидней, Вірджінія, доносять, що там був случай, що куряче яйце було велике на 8¾ через 7 цалїв.

СТАРОКРАЄВІ ВІСТИ.

Нові книжки про українську справу.

В останних часах появили ся в Европі нові книжки, в котрих обговорюєть ся українське питанє. На українській мові вийшла: д-ра Степана Рудницького „Україна" (у Відни). На французькій мові: „Україна і війна" (Льозанна). На анґлійській мові: Дж. Б. Г. Біттона „Оповіданя (казки) Московщини і України" (Лондон). На нїмецкій мові: Германа Якобзона „Розвиток Росії і українське питанє" (Касель).

Жертволюбивість Українців.

Українські селяни, хоч тяжко терплять з причини війни, є дуже одушевлені і складають великі жертви на Український Січових Стрільців, які борють ся в рядах австрійсько-німецької армії.

І так громадська рада в Тустановичах жертвувала на українських добровольців 30.000 корон; громада в Губичах 4.000 корон.

На тусаму цїль громада Теляче (пов. Підгайці) зложила 254 корон, а 187 корон на Червоний Хрест.

НОВИНКИ.

Відбудова Росії.

Півурядові вісти доносять, що ухвалений колись проєкт побудованя зелїзничних сїтий по цїлій Росії війде тепер в житє. Правительство ухвалило значну суму, щоби чим скорше взяти ся до сеї справи. Правительство ходить головно о се, щоби зелїзничі лїнії побудувати на неурожайних і болотнистих місцях. Справу будови зелїзниць віддано в руки американських інжинєрів.

Конкурс на нагороду з фонду Нобля.

Заряд фонду ім. Нобля оголосив конкурс нагороди на 1916-тий рік. Нагорода призначена для людий, що займають ся дослїджуванєм явищ фізики і хемії. Кандидатами, які старають ся о нагороду, є: професор Ц. Варбурґ з Берлїна, Г. Кінк з Гайдельберґу, П. Бляцерна з Риму, Ґ. Ц. Ґальс з Монт Вілсон і Р. Т. Ґлязбрук з Тедінґтон.

Смерть французького історика.

З Парижа доносять про смерть визначного французького історика Маркіза де Сеґіра. Покійний був одним з визначнїйших французьких істориків-учених і найбільше діяльним членом французької академії наук.

РУХ В ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Т-во „Богородчани", від. 233, подає до відома всім своїм членам, що надзвичайні збори відбудуть ся 18. серпня с. р., точно о год. 8-мій вечер, в „Проґрес Касіно", 28-30 Аве. А. Обовязком кождого члена явити ся, бо є важні справи до полагодженя. Котрий член не вирівнає своїх залеглих довгів, зістане безпроволочно суспендований. — І. Гаврилко, предс.; І. Мартинець, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Бр. св. Георгія, від. 239, подає до відома всім своїм членам, що братський мітинґ відбудеть ся в неділю, дня 20. серпня с. р. о годині 1-ій пополудни. Взиваєть ся всїх членів згаданого братства, щоби всї явили ся як один, бо котрий член не явить ся, підпаде під грошеву кару після постанови братської. На сім мітинґу буде приймати ся нових членів до браства і У. Н. Союза, тож щоби не забракло ні одного з членів. — Т. Грицей, предс.; Н. Волос, секр.; І. Сорока, кас.

БРУКЛИН, Н. Й.

Заходом бруклинських і доокoличних Товариств і Братств
— відсьвяткуєсь —

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ
в честь Івана Франка

В СУБОТУ, ДНЯ 16. ВЕРЕСНЯ 1916 р.
В CECILIA HALL, 101-103 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Слїдуючі Товариства і Братства беруть участь в концерті: Братство Пресв. Тройці, Товариство „Запорожська Січ", Товариство Богдана Хмельницького, Сестрицтво св. Анни, Товариство „Просьвіта", Укр. робітниче поступове Товариство „Любов", Товариство імени Тараса Шевченка, Товариство Українські Козаки, Укр. Товариство „Зоря", Товариство співацьке „Бруклинський Боян" і Братство св. Димитрія.

Товариства і братства, котрі доси не зголосили ся до співучасти в концерті, зволять вислати своїх представителїв на нараду, котра відбуваєсь кождого вівтірка в гали під ч. 83 Норт 7-ма улиця, Бруклин, Н. Й. о годині 7.30 вечером.

Українська суспільність стратила в особі Івана Франка найбільшого сучасного діяча на народній ниві.

Щоб почтити Його память як на нарід культурний пристало, обовязком кождого сьвідомого Українця і Українки є, прибути в той день на концерт, чим звеличаєм се народне сьвято. 99ч—105

ПОЧАТОК КОНЦЕРТУ ТОЧНО О ГОДИНІ 8. ВЕЧЕРОМ.

Дїтям з причини пануючої недуги до літ 16 вступ заборонений.

ЧИСТИЙ ДОХІД З КОНЦЕРТУ ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ФОНД ІВАНА ФРАНКА.

ВСТУП: Крісла І-рядні 50 цнт.; ІІ-рядні 25 цнт.

Тікети можна набути в уряді комітету, а в день концерту при касі.

ЗА КОМІТЕТ:
А. Поліщук, предсїдатель, Вол. Яськевич, секретар, Антін Леськів, касієр.

АСТОРІЯ, Л. АЙ., Н. Й.

Братство св. О. Николая устроює при нагоді посьвячуваня прапорів

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
— який відбуде ся —

в понеділок, дня 4-го вересня 1916 р.
в NEW NATIONAL HALL PARK,
196 Potter Ave., Astoria, L. I., N. Y.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОД. 8-МІЙ ВЕЧЕР.
ВСТУП 25 ЦНТ. 99-00

НЮАРК, Н. ДЖ.

В СУБОТУ, ДНЯ 19. СЕРПНЯ 1916
— відбуде ся —

ТОРЖЕСТВЕННЕ ВІДКРИТЄ ПРАПОРА
ТОВАРИСТВА „БОРБИ"

в DASING HALL, 324 Springfield Ave., cor. Morris Ave., Newark, N. J.

ПРОГРАМА:

О годині 3.30 пополудни зберуть ся Товариства з прапорами на Чарлтон Стріт, звідки вирушать походом Корт Стрітом на долину до Брод, а відтак завернуть на Спрінґфілд Аве., де просто пійдуть до висше згаданої галї.

О годині 7.30 вечером розпічне ся КОНЦЕРТ привітною промовою, яку виголосить т. М. СІЧИНСЬКИЙ. Опісля будуть слїдувати декламації і співи. На закінченє українське тов. „Бандурист" відограє одну українську і одну англійську вязанку.

Хорові пісні відспіває хор „Аматорського Кружка" під управою п. Гр. Романкова.

Хто явить ся на концерті, почує гарні промови, співи, музику та побачить вільноручні вправи товариства Укр. Січові Стрільці з Джерзи Сіти.

ВСТУП НА КОНЦЕРТ 25 ЦНТ.
ПО КОНЦЕРТІ ТОВАРИСЬКІ ЗАБАВИ.

98-99 КОМІТЕТ.

ШІКАҐО, ІЛЛ.

Читайте та незабудьте, що українське спів. товариство „Бандурист" устроює КОНЦЕРТ получений з ПРЕДСТАВЛЕНЄМ а дохід з сего на вдови і сироти в старім краю. Концерт і представлене

„КУМ МІРОШНИК"
— відбудеть ся —

В НЕДІЛЮ, 20. СЕРПНЯ С. Р.
в гали при укр. народній церкві на Ірі при Робей о годині 7.30 вечером.

В концерті бере участь хор російських Українців з їхньої народної церкви св. Юрія.

Саме слово „на вдови і сироти" вистарчить, щоби шікаґовські Українці прийшли всї як один на сей вечерок та своєю присутностию помогли нещасним братам та сестрам. Тож і без сумніву комітет сподієсь численної публики. — Всїх запрошує 98-99

ТОВ. „БАНДУРИСТ".

АЛЄНТАВН, ПА.

Заходом аматорського кружка відбуде ся

В СУБОТУ, ДНЯ 19. СЕРПНЯ 1916 р.
в Айриській Гали при Рідж Евеню
— представленє —

„СВАТАНЄ НА ГОНЧАРІВЦІ"
народна драма в 3-ох діях.

ПОЧАТОК О ГОДИНІ 8-МІЙ ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП: Місця І-рядні 75 цнт.; ІІ-рядні 50 цнт.; ІІІ-рядні 25 цнт.

Родимці з Алентавн, Бетлеґем, Нортгемптон і Палмертон приходїть громадно на се представленє, на котрім будуть відгравати знамениті аматори. Приходїть, а не пожалуєте.

99-100 КОМІТЕТ.

РЕКОРДОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА
за місяць липень 1916 р.

УВАГА,
котру кождий місцевий Урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї стисло застосувати ся.

Члени, оголошені в рекордовім звіті за місяць липень 1916 року як суспендовані або виключені за неоплачене місячних вкладок чи з инших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і на далі бути членами У. Н. Союза, мусять зголосити ся в протягу сего місяця (серпня) до своїх відділів і вписати ся наново, заплативши всї свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Як сего не зроблять до кінця серпня 1916, то в вересню 1916 мусять виповнити нові аплікації (просьби о принятє), коли хотять бути членами У. Н. Союза, подібно, як кождий новий кандидат. Ті знов члени, котрі в місяцю липню 1916 р. взяли переступні листи, а ще доси не зголосили ся до якогось иншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мають се зробити в місяцю серпню 1916 р., бо на другий місяць т. є. в вересню 1916 р. вичеркне ся їх з членів організації, а тоді вони можуть бути приняті до У. Н. Союза тільки на підставі нових аплікацій (просьб о принятє).

НОВОПРИСТУПИВШІ ВІДДІЛИ.

Товариство ім. Тараса Шевченка в Патерсон, Н. Дж.

В. 64. Діка Теодор, Діка Василь, Дячишин Гарасим, Ґурецький Стефан, Фединкевич Петро, Маґдич Юрко, Матійчик Николай, Ничка Николай, Ничка Гнат, Щомак Стась, Віліґорський Теодор, Жутаєвич Онуфрий, Зубик Юрко, Ґема Іван, Артус Василь, Деніщик Филип, Гайда Теодор, Григорчук Василь, Ющишин Михайло, Дубрик Дмитро, Мицан Олекса, Омельчук Яким, Похмурський Павло, Похмурський Тадевко, Петрина Михайло, Поперак Василь, Щомак Олекса, Щомак Іван, Похмурський Максим.

Товариство ім. Богдана Хмельницького в Лейтроб, Па.

В. 68. Мищишин Ілія, Наконечний Іван, Демкович Андрій, Федів Василь, Ляскевич Іван, Наконечний Дмитро, Насланець Андрій, Стрихарський Лука, Сапіта Василь, Волошин Дмитро, Хвалїбога Роман, Ярош Йосифа, Ляскевич Таця, Насланець Катерина.

НОВОПРИСТУПИВШІ ЧЛЕНИ.

В. 1. Поплавський Йосиф.
В. 3. Сквітич Василь.
В. 5. Мошків Михайло, Пукіш Василь, Ковальчук Григорій, Мошків Маґда.
В. 7. Майстро Февронія, Пастух Катерина.
В. 10. Ковтко Текля.
В. 14. Ґеніґ Марія, Ґеніґ Рудольф.
В. 16. Пітух Павло.
В. 18. Ванцяк Йосиф, Ломеґа Антін, Сироюшка Григорій, Предзімірський Петро, Ковальчик Теодор.
В. 26. Козаковський Іван.
В. 27. Пастух Василь, Зілїнський Стах, Зілїнський Антін, Семків Йосиф, Олїйник Нестор, Унїловський Стефан, Лучанко Семен, Бриґідир Стефан.
В. 28. Кравець Николай, Вархола Михайло, Бурак Іван, Терешківський Дмитро, Скоратко Дмитро.
В. 30. Мудрецька Зофія.
В. 33. Коцоловська Параскевія.
В. 35. Пеленський Іван с. Ілька.
В. 36. Кравець Анна, Петрів Настя, Гой Паранька, Воляк Параня.
В. 37. Кіценюк Марія.
В. 38. Барвінчак Стефан, Сливка Дмитро, Білущак Семен.
В. 42. Микитин Василь, Ґулька Филип, Свитак Онуфрий, Мухний Тимко.
В. 44. Гуцалюк Дмитро, Матко Кароль, Дибка Іван.
В. 45. Лесюк Матвій.
В. 49. Сабадаш Петро, Поворозник Володимир, Горбатюк Іван, Волянський Дмитро, Шумей Юрко, Горбатюк Семен, Дмитрів Михайло, Матюк Петро, Косінський Лука.
В. 50. Коцівський Василь, Живиляк Іван, Ґадомський Михайло.
В. 51. Савчак Стефан, Кунїк Іван, Подґурський Сташко.
В. 53. Шпікула Анна.
В. 59. Кіт Петро, Іваніцький Филип, Пелепонюк Ігнатій, Татаревич Дмитро, Венґренович Володимир, Пилипенко Данило.
В. 60. Лазенґа Анна, Варшавський Николай.
В. 61. Кравц Юрко, Мирдак Петро, Шафран Николай, Сич Михайло.
В. 62. Сонич Василь.
В. 63. Митрик Григорій, Чолїй Марія, Буряк Анна, Копестинський Стефан, Повідайчик Анна.
В. 65. Полянський Теодор.
В. 70. Мадай Дмитро, Мілещук Іван.
В. 71. Набуда Пайза.
В. 73. Панків Стефан, Чудайович Василь, Тижбір Петро, Заходник Явдоха.
В. 76. Дідух Анастазія, Тофіль Петро.
В. 77. Гожий Ілія, Ривак Ілія, Стецак Николай, Маличівський Стефан.
В. 78. Молочняк Петро, Вайда Йосиф, Кіт Андрій, Ракочий Василь, Кіт Антін, Клепчик Іван, Савчак Проць, Ґонтарчик Розалїя, Якулка Гелена.
В. 81. Смульський Володислав, Сьвідерський Стефан, Бернадин Йосиф, Шуба Михайло, Крисоватий Михайло, Бавровський Петро, Бавровський Іван, Корчинський Володимир, Блауцяк Андрій, Багирич Франко, Мазур Олекса.
В. 87. Сьвітніцький Петро.
В. 91. Сендеґа Стефан, Паньків Павло.
В. 96. Годяк Василь.
В. 98. Зємба Іван.
В. 99. Сліцький Іван, Левицький Олекса.
В. 102. Зарицка Марія, Ґбур Марія, Сенчина Йоанна, Каїк Николай, Карпінець Василь.
В. 112. Завацька Анна, Головчак Анна, Гамера Анна.
В. 113. Годчак Василь.
В. 127. Нагірняк Маріян.
В. 133. Неїжмак Олекса, Сидорович Володимир, Волинець Семен.
В. 136. Сіварський Николай, Лесняк Николай.
В. 137. Дроботій Василь, Пятковський Іван.
В. 142. Радзиняк Юрко, Станко Ілія.
В. 146. Сьвіржко Матей, Стельмах Іван, Сьвіржко Августин.
В. 147. Куровський Олекса, Мішкевич Олекса, Худик Николай, Салик Григорій, Шепта Андрій, Пастернак Николай, Мельнїчик Стефан, Мулик Василь, Кузмин Василь, Колодрубець Василь, Копитко Іван, Дмитровський Василь, Вубенко Михайло, Бучковський Дмитро, Процак Іван.
В. 149. Матковський Іван, Марняк Николай, Онищак Петро, Рудик Михайло, Бойчук Софія, Кулїковська Марія, Пасєчнїк Марія.
В. 150. Тимчук Василь, Тимчук Марія.
В. 151. Ярошик Ксеня, Кліман Анна, Мартинюк Ева, Ферен Марія, Кульпа Анна, Сасак Марія, Цюрко Катерина Івана.
В. 155. Федьо Григорій, Брехун Теодор.
В. 165. Стефанко Михайло, Ґбур Яків, Гринь Петро.
В. 168. Фостик Параня, Фостик Дмитро.
В. 170. Вирста Ілія, Горечко Павло, Грабар Павло, Ленчук Леопольд, Маґура Йосиф, Шустакевич Данило, Волошин Сильвестер, Паращук Олекса, Гарасимчук Теодор, Пухальський Михайло, Стеблецький Петро, Олексин Василь, Стахурський Лука, Стеблецька Анастазія, Мандрона Катерина.
В. 179. Петришин Василь, Галїв Іван.
В. 180. Кравчишин Сафат.
В. 192. Смоляк Іван, Чвалїнський Йосиф.
В. 198. Бернад Феська.
В. 200. Орлан Фелїкс.
В. 202. Лазор Марія.
В. 209. Яворська Текля.
В. 213. Макар Николай.
В. 214. Дорож Іван, Банах Андрій, Довган Семен, Дорож Теодор.
В. 217. Федунь Михайло, Дерйач Григорій, Травінський Іван.
В. 218. Ванцишин Петро, Макар Михайло, Сорока Михайло.
В. 220. Грицевич Теодор, Демко Василь, Ковальчук Ілія.
В. 221. Бабух Паська, Дубас Марія, Олексїй Іван.
В. 223. Кузїв Павло, Гулька Теодор.
В. 225. Білобрам Йосиф, Мішурак Николай, Равлів Николай, Гарасим Іван.
В. 229. Федюк Юрко.
В. 230. Задольний Василь, Драган Мирон, Кітинський Стефан, Герлях Яцко, Філь Теодор, Копчак Филип.
В. 233. Латишевський Михайло с. Ілька.

В. 234. Чопик Теодор, Пілат Стефан, Кобрин Теодор, Гнип Яць, Дехкий Іван, Генеґа Томко, Чечіль Михайло, Сапек Микита, Генеґа Ілія, Колодій Йосиф, Фуртас Андрій, Чечіль Ілія, Бабяк Гнат.
В. 237. Сопко Андрій, Сопко Марія.
В. 239. Велгун Михайло, Шеґда Вас., Москаль Анна.
В. 241. Сьвідер Михайло, Заржицький Маріян, Коваль Олекса.
В. 245. Масляк Іван.
В. 248. Перец Михайло.
В. 254. Салак Стефан, Платек Теодор.
В. 270. Дудок Іван, Артишко Григорій, Гута Филип, Дума Левко, Левко Ксеня.
В. 273. Кирик Дмитро, Сохар Михайло.
В. 277. Гриньков Василь.
В. 278. Лучків Роман, Завачкий Павло.
В. 282. Сосніцький Теодор, Осак Михайло.
В. 288. Ферпюк Іван, Брус Лесь.
В. 290. Шандровська Варвара, Нановська Анна, Гусак Текля, Стельмах Михаліна.
В. 292. Грабецюк Николай.
В. 296. Шляхетка Михайло.
В. 300. Макар Йосиф.
В. 308. Тимкович-Чайковський Іван, Бакай Дмитро, Якимчук Феодосій, Реник Іван.
В. 316. Равлик Гнат. Гук Дмитро, Яцуда Михайло.
В. 318. Гонтарик Марія, Семенюк Марія, Гаргай Фрозина, Махиброда Анастазія, Заприлюк Зофія.
В. 320. Семенків Іван, Семенків Йосиф.
В. 324. Закутинська Катерина, Свирбивус Зофія, Свирбивус Андрій.
В. 330. Замосцяник Іван, Малько Микита, Снак Николай, Либа Іван, Гошуляк Михайло(Стасишин Василь, Кравецький Михайло, Андрусишин Ізидор, Басій Михайло, Тимків Дмитро, Гошуляк Олекса, Прунько Григорій, Франкевич Франко, Іваськів Кость, Невядомський Йосиф, Гапик Владислав, Батюк Стефан, Семенць Іван, Мороз Анна.
В. 336. Диннс Василь, Дутчак Йосиф, Варшавський Денько, Енджевич Онуфрий.
В. 338. Янковський Михайло, Вільшаніцький Лешко, Кудлик Юстина.
В. 341. Бласецький Михайло.
В. 342. Бобенчик Йосиф, Плевак Іван, Гамадик Андрій, Пелих Іван, Покутицький Іван, Галулько Василь.
В. 347. Столяр Теодор, Столяр Марія.
В. 350. Гуля Павло.
В. 354. Харожинкевич Яків.
В. 357. Ґруїш Маґда, Візна Юліянна.
В. 360. Липа Василь.
В. 365. Шпак Іван.
В. 369. Ферко Тимко, Мількович Олекса, Марцьо Фетер.
В. 370. Шкура Юрко, Марцінюк Іван, Сампара Мих.
В. 379. Багрій Роман.
В. 384. Остафій Іван, Цьонкала Семен, Остафій Петро, Сирко Стефан, Штефура Даниїл, Кушик Антін, Семанюк Семен. Бойчук Іван, Фіґура Василь.
В. 388. Матлач Павло, Ярошінський Николай, Степів Іван, Чайковський Йосиф, Тимчій Григорій, Тершавський Николай, Федак Іван. Белінський-Мелькович Петро, Данків Ілія, Гайнич Іван, Блашкевич Григорій, Бань Дмитро, Малик Дамян, Лудик Николай, Федурко Людвика.
В. 396. Соколовський Онуфро.
В. 400. Бутрин Николай, Лужний Іван. Шарий Стефан, Болюх Іван, Болюх Петро, Купців Андрій, Рогозний Семен, Шломський Іван, Труш Стефан, Винар Гаврил, Вергун Николай, Занык Стефан.

ЧЛЕНИ НАНОВО ПРИНЯТІ.

В. 1. Котаньчик Павло, Савіцький Василь.
В. 4. Сенько Стефан.
В. 12. Лусік Маріянна.
В. 27. Орачевський Йосиф, Перебенда Михайло.
В. 44. Кравчук Яким, Вікарук Стефан.
В. 76. Бицька Василь.
В. 81. Петрик Антін.
В. 136. Сидор Стефан.
В. 148. Хопка Петро, Попіль Николай.
В. 175. Федоренько Матвій, Чабак Николай Івана, Гарновський Іван.
В. 186. Баволяк Анна, Фрич Катерина.
В. 221. Кобелюх Юстин.
В. 229. Югас Анна, Югас Михайло, Югас Николай, Варднинець Іван.
В. 237. Мисак Григорій.
В. 243. Михальський Онуфрій.
В. 246. Андрусів Тома.
В. 282. Трач Йосиф.
В. 318. Батюк Анна.
В. 323. Білецький Юрко.
В. 324. Винник Василь.
В. 336. Ячишин Іван.
В. 349. Дмитрів Йосиф.
В. 350. Стахов Григорій.
В. 354. Мончиводаїнський Антін.
В. 355. Блакіта Стефан.
В. 363. Медвідь Стефан.
В. 370. Ошуст Юлія.
В. 381. Ковальський Франко, Раковіцька Марія.
В. 388. Волошанський Василь.
В. 400. Шмагала Дмитро.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ (КАРТАМИ) ЛИСТАМИ.

В. 4. Лунга Стефан.
В. 12. Бабій Онуфер.
В. 14. Фалійоса Фрозина, Фалійоса Ілія.
В. 27. Франчук Николай.
В. 30. о. Гривнак Василь.
В. 42. Кожух Петро.
В. 62. Гвізд Анна, Гвізд Стефан.
В. 65. Петрик Семен.
В. 76. Сорока Софрон, Лупа Петро, Мисак Григорій, Ганич Николай.
В. 77. Шутайло Петро.
В. 91. Полянський Дмитро.
В. 102. Бобечко Теодор, Туцький Филип.
В. 106. Біліньский Стефан, Соколовська Магдалина, Соколовський Іван.
В. 117. Тесаровський Николай.
В. 133. Ґазда Семен.
В. 146. Козак Іван, Гевко Никола, Гевка Марія, Бабій Іван, Залецький Николай.
В. 147. Мандзиняк Андрій, Мандзиняк Іван.
В. 151. Мандзиняк Анна.
В. 155. Ласів Розалія.
В. 175. Лукач Андрій.
В. 229. о. Левицький Лев.
В. 241. Лубянецький Павло.
В. 246. Ольховий Филип.
В. 277. Коба Константин.
В. 278. Лохайовський Дмитро.
В. 282. Каменюк Іван.
В. 295. Пільгуй Василь.
В. 330. Окрецкий Василь.
В. 355. Білецький Юрко.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ АБО ВИКЛЮЧЕНІ ЗА НЕ ПЛАЧЕНЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

В. 1. Заканич Гнат, Мерена Николай, Ґлова Семен, Гіґович Йосифа, Дяк Григорій.
В. 5. Климишин Іван, Коцан Іван.
В. 7. Ремін Іван.
В. 9. Олеяш Ілія.
В. 15. Голубеций Теодор мол.
В. 21. Гурецький Стефан, Семан Андрій.
В. 27. Граняк Петро.
В. 28. Краляк Данько.
В. 31. Білан Дмитро, Стефанишин Ілія, Петрів Іван.
В. 35. Огродніцький Николай.
В. 40. Пеленський Михайло.
В. 44. Глущак Федько.
В. 47. Стець Василь, Картичак Юрко.
В. 51. Дзяніва Тома.
В. 52. Бабяк Михайло.
В. 53. Запоточний Іван.
В. 55. Чарнецький Михайло.
В. 58. Поповчак Йосиф, Лепцьо Михайло.
В. 59. Коблак Іван.
В. 67. Лесів Атанас.
В. 77. Кліщевський Станислав, Яремцьо Іван.
В. 82. Варховчик Мартин.
В. 87. Хофт Семен.
В. 90. Флюдович Михайло.
В. 104. Сорока Петро.
В. 105. Штогрин Яків.
В. 117. Кароль Николай, Клюба Стефан, Мазуркевич Іван.
В. 137. Шурин Микита.
В. 138. Явірницька Юлія.
В. 146. Вайда Іван.
В. 175. Дячишин Гнат, Ґерчак Семен, Павлюк Григорій, Прибишевський Іван, Дячишин Анастазія.
В. 186. Поточний Іван, Сквір Андрій.
В. 192. Сподарик Николай.
В. 215. Зайст Станислав.
В. 217. Юрків Амброзій, Вітрецький Василь, Шеремета Михайло, Васьків Семен, Стрілець Михайло, Федик Михайло, Юшка Дмитро, Хинеч Панько, Сверида Теодор.

В. 224. Когут Павло.
В. 225. Домотарський Стефан, Яцко Іван, Іванішів Іван, Поташ Стефан, Кручай Михайло.
В. 229. Сахрин Гриць.
В. 230. Надворський Іван.
В. 237. Татусько Гнат.
В. 243. Полицило Теодор.
В. 245. Калужняк Катерина, Терлецька Катерина.
В. 248. Дорош Роман, Гачак Іван, Мигаль Тимко, Курейко Петро.
В. 258. Петрикевич Франко.
В. 259. Лутник Михайло.
В. 295. Фиерчак Андрій.
В. 300. Мальговський Василь, Павлат Петро.
В. 301. Музика Василь, Смаль Михайло, Мельничук Теодор, Семцович Йосиф.
В. 316. Голембйовський Людвік.
В. 317. Корбило Юрко.
В. 323. Мокрицький Максим.
В. 324. Лівіцький Іван.
В. 326. Шимайський Антін.
В. 346. Янковський Ілія.
В. 349. Синьків Стефан.
В. 350. Паснак Андрій.
В. 351. Кутянський Володимир.
В. 360. Бялочинський Петро.
В. 363. Лапчак Іван.
В. 371. Воробець Николай.
В. 384. Чемпий Михайло.
В. 392. Кісілевич Йосиф.
В. 396. Федунок Яць.
В. 400. Мисик Григорій, Пахолок Михайло.
В. 401. Темнюк Гнат.

ЧЛЕНИ ВЗЯВШІ ПЕРЕСТУПНІ (КАРТИ) ЛИСТИ.

В. 4. Макарій Антін.
В. 7. Ходак Іван, Сухиня Гриць.
В. 29. Базилевич Іван.
В. 36. Свереда Анна.
В. 67. Бабій Іван.
В. 70. Шугайло Петро.
В. 76. Фурта Ілько, Фурта Агафія.
В. 91. Лохайовський Дмитро.
В. 98. о. Левицький Лев.
В. 102. Коба Константин.
В. 113. Клим Антін.
В. 162. Кожух Василь, Ткач Іван.
В. 170. Баглай Матвій.
В. 181. Любянецький Павло.
В. 192. Гривнак Семко.
В. 203. Ольховий Филип.
В. 217. Свирида Павло.
В. 239. Гвізд Стефан, Гвізд Анна.
В. 263. Каменюк Іван.
В. 316. Залецький Николай.
В. 323. Білинський Стефан, Білецький Юрко.
В. 330. Романишин Паранька.
В. 355. Блакіта Стефан, Рибавт Іван.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ.

В. 42. Семан Марія.
В. 65. Матлаґа Михайло.
В. 102. Стебельський Михайло.
В. 217. Кучмій Николай.
В. 276. Бурчик Іван.
В. 330. Микитко Василь.

ЗІСТАВЛЕНЄ.

В місяци червни 1916 р. було членів в Українськім Народнім Союзі	8.018
В місяци липни 1916 р. принято нових членів до Українського Народного Союза	431
В місяци липня 1916 р. принято наново в члени Українського Народного Союза	41
В місяцю липню 1916 р. принято з других відділів з переступними листами до У. Н. Союза	42
В місяцю липню 1916 р. перейшло з инших кляс посмертного	9
Разом	8.541
В місяцю липню 1916 р. суспендовано за неплаченє місячних вкладок	102
В місяцю липню 1916 р. виключено за неплаченє місячних вкладок і з инших причин	2
В місяцю липню 1916 р. взяло переступні листи	30
В місяцю липню 1916 р. перейшло до инших кляс посмертного	9
В місяцю липню 1916 р. померло	6
Разом	149
З кінцем липня 1916 р. Український Народний Союз числив членів	8.392
З кінцем липня 1916 р. Український Народний Союз числив дітий-членів У. Н. Союза	1.549
Разом	9.941

ПІСЛЯ КЛЯС І СУМИ ОБЕЗПЕЧЕНЯ:

Кляса А $250	308
Кляса АА $500	3.496
Кляса В $750	86
Кляса С $1000	4.477
Кляса ВВ $1500	24
Кляса СС $2000	1
Дітий членів У. Н. Союза	1.549
Разом	9.941

Д. Капітула, гол. предс. У. Н. С.,
М. Угорчак, гол. рек. секр. У. Н. С.

ПОСМЕРТНІ ВІСТИ.

Семан Марія, членица від. 42. Вступила до У. Н. Союза 12-го січня 1910 р. Походила з села Полянське, столиця Абауйска, Угорщина. Померла на рака дня 16-го липня 1916 р.

Матлаґа Михайло, член від. 65. Вступив до У. Н. Союза 24-го вересня 1912 р. Походив з села Далева, повіт Сянок, Галичина. Помер на сухоти дня 20-го липня 1916 р.

Стебельський Михайло, член від. 102. Вступив до У. Н. Союза 3-го жовтня 1905 р. Походив з села Березів, повіт Старий Самбір, Галичина. Помер на бите серця дня 15-го липня 1916 р.

Кучмій Николай, член від. 217. Вступив до У. Н. Союза 18-го грудня 1908 р. Походив з села Путятинці, повіт Рогатин, Галичина. Помер на удар серця дня 31-го липня 1916 р.

Бурчик Іван, член від. 276. Вступив до У. Н. Союза 31-го грудня 1915 р. Походив з села Заршин, повіт Сянок, Галичина. Помер на сухоти дня 1-го липня 1916 р.

Микитко Василь, член від. 330. Вступив до У. Н. Союза 21-го серпня 1913 р. Походив з села Заланів, повіт Рогатин, Галичина. Помер на сухоти дня 19-го липня 1916 р.

В. І. П.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

В сій рубриці поміщуйте слідуючі оголошеня: Коли хочете віднайти своїх свояків, краянів або товаришів.—Коли шукаєте занятя.—Коли бажаєте, щоб хтось доніс Вам, де іде добре робота.—Коли потребуєте аґентів до поширеня Вашого бизнесу.—Коли потребуєте робітників до праці в бучерні, ґросерні, готели або на фарму.—Коли шукаєте спільників до бизнесу.—Коли шукаєте дяко-учителів і учителів музики.—Коли маєте хату або фарму на продаж.—Коли маєте хату або фарму до винайму.—Коли маєте на продаж якісь річи.—Коли пошукуєте людий на мешканє з харчом.—Коли продаєте свій бизнес або хочете купити чи обмінитись з ким.—Коли хочете подати свою адресу або бизнес до публичного відома.

За оголошеня поміщені в сій рубриці платить ся по 1½ цента за кожде слово за одноразово поміщенє, а за дальші поміщеня по 1 цнт. за слово за кождочасне поміщенє. — Оголошень женитьби не приймаєсь.

Адміністрація „Свободи" отримала 29. червня с. р. $2.70 разом з замовленєм на книжки з місцевости Ґлен Кемпбел, Па. Позаяк посилаючий не подав свого імени і назвиска; адміністрація не могла йому його посилки доручити. Зголошуючий ся мусить подати назву всіх книжок, які були замовлені і подати свою точну адресу, імя і назвиско.

Адміністрація „Свободи".

Пошукую **ПАВЛА КОЖУХА** з золочівського повіту Галичина. Перед кількома місяцями перебував в Когус, Н. Й. Голоситись до: Anna Malinowska, 257 — 2nd St., Passaic, N. J. 98-100

Пошукую своєї сестри **КАТЕРИНИ БАШКО** з Петричі, пов. Золочів. Голоситись на адресу: M. Baszko, 433 Cabot Way (2nd floor), S. S. Pittsburgh, Pa. 99

Даю до відома своїм краянам з Снятина, Галичина, що перебувають тепер в Злучених Державах, щоби писали до мене на слідуючу адресу: Dm Kurawskij, P. O. Parry Sound, Key Junction, Ont., Canada. 99-1

НА ПРОДАЖ ФОНОГРАФ з богато гарними рекордами в дуже добрім стані. Коштував $45.00 а властителька продасть його за $15.00. Голоситись до: Mrs. Petrak, Room 1, 98 East 7th St., New York, N. Y. 95-07

Пошукую **МИКОЛУ ТУРЕЦЬКОГО**, який має перебувати в Ошаві, Онт., **МИКОЛУ БУМКОВСЬКОГО і МИКОЛУ СИДРІВСЬКОГО**, котрі перебувають в Вест Торонто, Онт., Канада. Всі три походять з Самолусок, пов. Гусятин, Галичина. Хто би знав їх точну адресу, зволить мене повідомити на понизшу адресу: John Kosarczuk, Box 122, Cuayahoga Falls, Ohio. 98-99

Пошукую краянки **МАРІЇ БАЛЬБУЗИ** з села Селище коло Старого Села, повіт Львів. Має перебувати в Бруклин, Н. Й. Хто би о ній знав або вона сама, нехай зголосить ся на адресу: Johan Dumansky, 247 Clippert St., Detroit, Mich. 98-00

Петро Токар пошукує своїх синів **ГРИЦЬКА і ОЛЕКСУ ТОКАР** і знайомого **ДЕРБІ ШУШАК** з Вижниці, пов. Вергомет, Буковина. Голоситись на адресу: Andrew Brzezowsky's Restaurant, 161 E. 4th St., New York, N. Y. 98-99

НА ПРОДАЖ мурований дім, в добрім положеню, 5 кімнат 1 штор. Стайня для коний і коров; є місце на автомобіль. Пів години їзди з Джерзи Сіти. Ціна $2,600. Жадаєсь невеликої виплати. Близші поясненя засягайте: Stan. Szatkoski, 366 Bramhall Ave., Jersey City, N. J. 93ч99

ЖАРТИ.

Зверне довг, але в инший спосіб.

Оден дентист отворив свою канцелярію і при тім забракло йому пару долярів. Знайшов ся чоловік, що позичив йому сі гроші на означений час. Коли минув реченець, а дентист довгу не віддавав, віритель пійшов упоминати ся.

— Отже ви не хочете звернути мені довгу?

— Хочу, — каже дентист — але ще тепер не маю гроший. А коли вам конче треба, то на се є инший спосіб: я можу вирвати вам кілька зубів, а ви почислите собі се на рахунок довгу.

То не він!

Один сільський учитель був дуже строгої вдачі і діти бояли ся його мов огню. За найменьшу дурницю, коли пан професор був у злім гуморі, сипали ся градом бучки на виновника.

Одного разу він побачив, що один школяр не уважає і бавить ся чимось під лавкою.

— Гавриле! Хто сотворив небо і землю? — крикнув нараз сердито учитель.

— То не я, бігме, що не я, прошу пана! — зарепетував душком переляканий хлопчина.

При телефоні в 1920 році.

Дівчина при телефоні: Так, кожда дівчина, що є при телефоні, є рівночасно публичним нотарем. Кожда з нас може вийти за вас заміж. Кинь 2 доляри до пушки і зложи руки. Так, ми вже звінчані.

Чому виходять заміж?

Деякі жінки виходять заміж з любови, деякі ізза гроший, а деякі задля звичаю.